

PRIMORSKI DNEVNIK

Požnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 100 lir

Leto XXX. Št. 117 (8823)

TRST, sobota, 18. maja 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PO ČETRTKOVEM SREČANJU MED VLADO IN VODITELJI FEDERACIJE CGIL, CISL IN UIL

V prihodnjih tednih vrsta srečanj med sindikati in posameznimi ministri o konkretnih vprašanjih

Sindikati ugotavljajo, da obstaja nasprotje med vladnimi izjavami in konkretnimi ukrepi - V začetku junija zaključno srečanje, ki bo odločalo o nadaljnjem razvoju odnosov med vlado in sindikati

RIM, 17. — Predstavniki CGIL, CISL in UIL se bodo v prihodnjih dneh sestali s pristojnimi ministri, da bi proučili posamezne specifične teme, ki so bile v ospredju včerajšnjega sestanka med vlado in sindikati. Sledilo bo novo srečanje z vlado, ki bo predvidoma 6. junija in na katerem bodo skupno ocenili potek dialoga.

Danes se je sestalo tajništvo federacije, ki je razpravljalo o včerajšnjem sestanku z Rumorjem. Na koncu sestanka so sporočili, da bodo še dapes zvečer poslali predsedniku vlade pismo, v katerem bodo predlagali pet ločenih srečanj z zainteresiranimi ministri pred končnim srečanjem z vlado. Na srečanjih z ministri bodo razpravljali o poljedelstvu, prevozu, gradbeništvu, pokojninah in zdravstveni reformi ter končno o cenah, investicijah, Jugu in davčni reformi. Tajništvo sindikalne federacije se bo nato sestalo 11. in 12. junija, da bi ocenilo rezultate pogovorov z vlado, ki bodo odločilni za razvoj odnosov med vlado in sindikati.

Glede včerajšnjega srečanja je tajništvo federacije objavilo poročilo, v katerem med drugim omenja, da je predsednik vlade v svojem uvodnem posegu poudaril težave gospodarski in finančni položaj države. Sindikati, pravi poročilo, si niso nikdar prikrivali dejanskih težav, s katerimi se država ubada, niso pa soglašali in ne morejo soglašati z ukrepi gospodarske, monetarne in kreditne politike, ki jih je vlada sprejela in ki so objektivno v nasprotju s cilji, ki si jih vlada po lastnih izjavah zastavlja glede gospodarskega razvoja, zaščite kupne moči lire, podpore družbeni potrošnji, zaščite ravni zaposlovanja, razvoja Juga in reform. Sindikati menijo, da deflacijski ukrepi, ki jih je vlada

sprejela tako glede potrošnje, kot glede investicij, v bistvu ogrožajo položaj proizvodnje, predvsem kar se tiče malih in srednjih podjetij. Vladni ukrepi namreč po mnenju sindikatov v bistvu potrjujejo vzorec razvoja, ki je označeval italijansko gospodarstvo v zadnjih dveh desetletjih.

Poročilo tajništva federacije CGIL, CISL in UIL dalje poudarja, da je vlada sklenila omejitvi trajanje potrošnje s povišanjem cen in tarif, na ta način pa morajo samo delavci prenašati breme težavnega položaja. Izjave, ki jih je vlada dala glede svoje razpoložljivosti in svojih namenov so v nasprotju s to politiko, prav zaradi tega pa je sindikalna federacija sklenila primerjati stališča o posameznih točkah sindikalne platforme, da bi ugotovila, katera je dejansko politična volja vlade. Samo izjave o razpoložljivosti nimajo pomena za sindikat nobene vrednosti, če jih ne spremljajo jasne in konkretne izjave.

Danes so objavili tudi besedilo poročila, ki ga je imel predsednik vlade Rumor na včerajšnjem srečanju s sindikati. Kot smo že omenili, je Rumor podal izčrpno in dokaj pesimistično sliko sedanjega položaja, ki ga sicer označuje kolikor toliko zadovoljiv razvoj proizvodnje v nekaterih sektorjih, pa tudi postopno slabšanje naravnovesja plačilne bilance. Rumor je ugotovil, da je italijansko gospodarstvo v tem trenutku v veliki meri odvisno od mednarodnih posojil, da pa teh posojil ne bo več mogoče imeti, če ne pride do finančne sanacije in do stabilizacije denarja. Rumor je tudi omenil nedavne ukrepe za omejevanje uvoza ter poudaril, da so nujno začasna značilna, ker bi sicer sprožili negativne reakcije predvsem v okviru Evropske gospodarske skupnosti.

V bistvu — je dejal Rumor — je treba porabiti manj in proizvajati več, vlagati v neposredno produktivnih sektorjih in varčevati v tistih sektorjih, ki ne prispevajo neposredno k uravnoteženju italijanskega gospodarstva. Predsednik vlade je tudi dejal, da je odgovor na sindikalne zahteve danes nujno splošnega in političnega značaja in da zadeva predvsem razpoložljivost vlade glede posameznih argumentov. Vlada bo dala bolj izčrpen odgovor, je zagotovil Rumor, po nadaljnjem in bolj poglobljenem primerjanju stališč.

O včerajšnjem srečanju med vlado in sindikati je govoril danes tudi generalni tajnik CGIL Lama na manifestaciji, ki je bila v Rimu v okviru stavke gradbenih delavcev. Lama je bil sicer ugotovil, da obstaja globok razkol med vladnimi izjavami in konkretnimi ukrepi, ki jih je vlada sprejela. Dodal je, da sedanja vladna politika vodi neizogibno k zmanjšanju zaposlovanja in k gospodarski krizi. O današnji stavki gradbenice, ki zadeva en milijon in pol delavcev, so bile danes manifestacije in shodi v številnih italijanskih mestih.

Sindikati časnikarjev in tiskarjev o manevrih proti svobodi tiska

RIM, 17. — Predstavniki vsedržavne časnikarske zveze in enotne federacije tiskarjev CGIL, CISL in UIL so na današnjem sestanku v Rimu proučili najnovejši razvoj položaja na področju informacije. Z zaskrbljenostjo so ugotovili, da se nevarno razvija načrt za lotizacijo italijanskih dnevnikov, ki ga vodi vlada in zasebne gospodarske skupine, kar pa je v odločnem nasprotju tudi z zaključki nedavne parlamentarne preiskave o problemih tiska. Na sestanku so še posebej poudarili zamenjave lastnikov dnevnikov «Corriere della Sera», «Messaggero» in «Giorno».

PO ZLOČINSKEM NAPADU NA PALESTINSKA TABORIŠČA V LIBANONU

Izraelska agresivna politika onemogoča dosego pravičnega miru na Bližnjem vzhodu

Obračun napada na palestinska taborišča: 48 mrtvih, 20 pogrešanih, 148 ranjenih - Tudi včeraj vrsta vdorov na libanonsko ozemlje - Kissinger svetoval Sircem in Izraelcem «nov pristop» k vprašanju ločitve sil na Golanskem višavju

TEL AVIV, 17. — V teku noči je enota izraelske vojske prodrla približno kilometer v notranjost libanonskega ozemlja, kjer je v vasi Majdie razstrelila poslopje, ki naj bi služilo palestinskim gverilcem izraelske vojske, ki je dodal, da se vojski vrnila na izraelsko ozemlje brez izgub. Preden so poslopje razstrelili, pravi komunikacije izraelske vojske, so vojaki zbrali mnogo dokazov o palestinski dejavnosti v poslopju. Pred tem poročilo je bilo rečeno, da so palestinski gverilci obstajali izraelske vasi vzdolž libanonske meje z minometi, ne da bi povzročili žrtve.

V Libanonu so zabeležili okrepitve izraelske letalske dejavnosti. Več letal je v teku današnjega dne preletelo libanonska mesta Beirut, Said (starodavno feničansko mesto Sidon) ter palestinsko taborišče El Barajneh, ki so ga včeraj bombardirali. Kaže, da je šlo zgolj za demonstrativno akcijo, saj niso toliko izraelski oboroževalci mest ali taborišč. Libanonsko letalstvo je skušalo prestrašiti izraelske lovce nad Beirutom, ti pa so se pravocarno umakili. Poročajo tudi o sirske izraelskih letalskih dvobojih nad Libanonom, kar je Tel Aviv zanikal. Sirci trdijo, da so sestrelili izraelski «phantom».

Posredovalna misija ameriškega zunanjega ministra Kissingerja se je nadaljevala tudi danes, ko se je sestel najprej z izraelsko delegacijo, ki jo vodi ministrski predstavnik Golda Meir skupno z zunanjim ministrom Abo Ebanom. Glasnik ameriške delegacije ni hotel potrditi glasov, po katerih naj bi Kissinger za sedaj prekinil svoj misijo in naj bi jo nadaljeval konec meseca, ko se bo vzhodno na Bližnjem vzhodu, ki sta ga pokol v izraelski šoli v Maalotu in bombardiranje palestinskih taborišč v Libanonu zaostaila, spet nekoliko pomirilo. V krogih izraelske in ameriške delegacije, sicer prevladuje mnenje, da po državnih tajnik ravnal prav tako, da pa bo skušal, pred svojim odhodom v Washington, utrditi uspehe, ki jih je zabeležil doslej.

Izraelska vlada se je popoldne sestala, da bi proučila, kot je poročal minister za informacije Perez, «pogoje in ideje», ki jih je predložil Kissinger ob svojem povratku v Jeruzalem iz Damaska, kjer se je več kot 7 ur pogovarjal s sirske ministrom Asadom.

Kissingerjeva posredovalna misija na Bližnjem vzhodu traja že 20 dni, če upoštevamo pogovore, ki jih je imel v Ženevi, Alžiru in Aleksandriji, in se sedaj že bliža h koncu. V zadnjih dneh je kazalo, da so njegovi pogovori zabeležili znaten zastoj, v sredo pa, zaradi pokola v šoli v Maalotu, je Kissinger svoja prizadevanja sploh prekinil. Kissingerjeva misija je tako trajala 24 ur manj, kljub temu pa je ameriški zunanji tajnik odstopal v Damask, da bi poskusil še zadnjič približati stališča Izraela in Sirije. Ob odhodu iz Damaska je izjavil, da je predlagal predsedniku Asadu «nov pristop» k vprašanju ločitve sil na Golanskem višavju.

O «novih ameriških idejah», se pravi predlogih, ni doslej nobene vesti. Kakšen je ta novi pristop? Vlado sestavljajo še štirje podpredsedniki, deset članov, sedem zveznih tajnikov in enajst predsednikov odborov. V svojih funkcijah so bili potrjeni tudi podpredsednik ZIS in zvezni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić, zvezni tajnik za obrambo general Nikola Ljubičić in podpredsednik Antun Vratuša. Dva nova podpredsednika ZIS sta Dobrosav Cudžević in Berislav Sefer. Poleg Minića in Ljubičića so ostali zvezni sekretarji Franjo Hrčević, Imer Pulja, Momčilo Čemović, Emil Luđviger in Ivan Franko.

Predsednik ZIS Bijičić je v svojem govoru orisal politiko nove vlade, ki bo delovala v spremenjenih pogojih, saj je nova ustava po eni strani omejuje kompetence, po drugi pa povečuje njeno odgovornost. Bijičić je ugotovil, da se je gospodarski položaj znatno izboljšal, predvsem na področju investicij in proizvodnje, da

UDA IN IRA ZANIKATA SLEHERNO POVEZAVO Z ZLOČINSKIMI ATENTATORJI

Bombni atentat v središču Dublina povzročil 21 mrtvih in 80 ranjenih

Neznanci so skrili eksploziv v tri avte, ki so eksplodirali v času, ko je bilo na dublinskih ulicah največ ljudi - Število mrtvih še ni dokončno

LONDON, 17. — Mestna gverila v Ulstru je danes dramatično prekorčila mejo severnoirskih manjših mest ter je eksplodirala v središču Dublina. Petnajst oseb je izgubilo življenje, medtem ko jih več desetini leži v borbi s smrtjo v različnih dablinskih bolnišnicah. Poleg tega je treba zabeležiti tudi nasilno dejanje, ki je v mestu Monaghan, na meji med Ulstrom in Eilrom povzročila smrt 4 oseb.

Do atentata, ki je povzročil pokol, je prišlo med 17.30 in 18. uro, ko so bile ulice v središču Dublina nabit polne. Iz trgovin in iz uradov se je usul ob tisti uri plaz uradnikov.

Neznanci so tri avte, ki so bili parkirani v Talbot streetu, v Granville streetu in v Parnell streetu, napolnili z eksplozivom, po vsej verjetnosti z dinamitom ali s troilom. Tri strašanske eksplozije so si sledile v kratkem razdobju desetih minut.

V mestu je zavladala panika, medtem ko so eksplozije sejele smrt

in razdejanje v krogu kakih 100 metrov. Prvi reševalci so se znašli pred groznim prizorom: ranjenci in mrtvi so ležali v velikih mlakah krvi, cesta je bila posejana s kosti nog, rok, prstov. Eden preživelih je povedal, da je videl moža, ki je gledal skozi okno. Eksplozija je bila tako močna, da je človeka praktično razkosala: trup je zletel na cesto, medtem ko so noge ostale na oknu. Videli so tudi dekle, ki je skušalo pobrati stopalo, ki mu ga je eksplozija ločila od noge.

Policiji tokrat neznan atentatorji niso sporočili svojih namenov, kot se je dogajalo po navadi, tako da je policiji doslej še vedno uspešno preprečiti dostop do področja, kjer je prihajalo do eksplozij.

Petdeset rešilnih avtov je ure in ure vozilo med ulicami, kjer je prišlo do pokola in mestnimi bolnišnicami, medtem ko so policija in gasilci skušali ugotoviti, kakšen je bil obroč atentatorov. Uradno je kot smrt dejali, 15 mrtvih, v prihodnjih urah pa se bo vsekakor povečalo, saj je vsaj 15 oseb, ki se borijo s smrtjo, Francis Brennan, ki je po gletu naključno ostal pri življenju, je povedal, da je slišal močno eksplozijo, nakar ga je zračni pritisk vrgel na tla. «Ko sem se spet zavedel, sem videl okrog sebe samo kri, kri, kri. Povsod so ležale noge, roke, kosti kože in obleke. Ne bom nikoli mogel pozabiti, kar sem danes doživel».

Ljudje so kot ponoreli tekli sem ter tja in se skušali zateči v bližnja poslopja v strahu, da ne bi prišlo do drugih eksplozij. Policija in gasilci so več ur nadzorovali središče mesta in preprečevali dostop do ulic, v katerih je prišlo do atentatov. Več ur so bile ulice Dublina skoraj popolnoma prazne. Preiskava se je doslej omejevala zgolj na ugotovitev istovetnosti žrtve.

Medtem ko so v Dublinu ugotavljali številne žrtve je v Monaghanu, na meji med Ulstrom in Irsko republiko, eksplodiral še en avto, pri čemer so bile štiri osebe ubite, deset pa jih je bilo ranjenih.

Glasnika struje «provisionals» IRA in druge gverilske organizacije UDA (Ulster Defense Association) sta obsodila atentat in izjavila, da nimata te dve organizaciji nobene odgovornosti pri pokolu.

Pozno ponoči so v Dublinu sporočili, da se je število mrtvih povečalo na 21, dokončno število ranjenih pa je 81. V prihodnjih urah se bo, kot poročajo v Dublinu, število mrtvih po vsej verjetnosti še zvišalo.

Jutri in v četrtek nobene omejitve avtomobilskega prometa

RIM, 17. — Prihodnjo nedeljo, 19. maja in v četrtek, 23. maja, ob prazniku vnebohoda, bo dovoljen promet avtomobilov in motorjev brez vsakršne omejitve. Tako je sklenil posebni tehnični odbor, ki je pristojen za izvajanje ukrepov za omejitve energetske potrošnje, ki se je sestel danes v palači Chigi pod predsedstvom podtajnika Sartija. Gre za prehodni ukrep v pričakovanju sklepov vlade, ki bi morala pripraviti novo disciplino varčevanja s petrolejskimi proizvodi. Po splošnem mnenju bo do ukinitve vse prometne omejitve do konca poletja, da ne bi prizadeli turizma. Istočasno pa bi vlada utegnla skleniti ponovno podražitev bencina, da bi bila uveljavljena. V vladnih krogih opozarjajo, da bo treba porabo bencina omejiti vsaj za kakih 10 odstotkov, da bo na ta rezultat verjetno mogoče dosesti samo z avtodisciplino državljanov, ne da bi bili potrebni novi omejevalni ukrepi.

Znaten porast industrijske proizvodnje

RIM, 17. — Osrednji urad za statistiko Istat je danes objavil dokončne podatke o indeksu industrijske proizvodnje za mesec marec letošnjega leta. V primerjavi z marcem lanskega leta se je splošni indeks povišal za 11 odst., medtem ko se je za obdobje januar - marec 1974 povišal za 15,1 odst. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta. Največje povišanje v proizvodnji so zabeležili v metalurški industriji z 39,9 odst., v kovinarski industriji z 33 odst., in v avtomobilski industriji z 31,7 odst. Istat v svojem poročilu poudarja, da je treba pri ocenjevanju teh podatkov upoštevati, da so na raven proizvodnje v prvem trimesečju lanskega leta negativno vplivali sindikalni spori.

Govor je bil tudi o vprašanju Bližnjega vzhoda, kjer ima Romunija prave posebnosti v odnosu z drugimi vzhodnoevropskimi državami. Je namreč edina socialistična država, ki ima diplomatske odnose z Izraelom. Jutri, ob koncu Macovescuove obiska v Italijo, bodo po vsej verjetnosti objavili skupni komuniké o italijansko-romunskih pogovorih.

Romunskega zunanjega ministra je sprejel tudi predsednik republike Leone, prisotni so bili tudi minister Moro, italijanski veleposlanik v Buenos Airesu Restivo in romunski veleposlanik v Italiji Jonascu.

Pogovori Moro-Macovescu

RIM, 17. — George Macovescu, romunski zunanji minister je začel danes jutraj svoje politične pogovore

Djemal Bijičić orisal program nove jugoslovanske zvezne vlade

Zagotovljena podpora jugoslovanskim manjšinam izven državnih meja
Potrjena želja po koristnem sodelovanju z vsemi sosednimi državami

BEOGRAD, 17. — Jugoslovanska zvezna skupščina je imenovala danes novi zvezni izvršni svet, na čelu katerega je bil potrjen Djemal Bijičić. Vlado sestavljajo še štirje podpredsedniki, deset članov, sedem zveznih tajnikov in enajst predsednikov odborov. V svojih funkcijah so bili potrjeni tudi podpredsednik ZIS in zvezni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić, zvezni tajnik za obrambo general Nikola Ljubičić in podpredsednik Antun Vratuša. Dva nova podpredsednika ZIS sta Dobrosav Cudžević in Berislav Sefer. Poleg Minića in Ljubičića so ostali zvezni sekretarji Franjo Hrčević, Imer Pulja, Momčilo Čemović, Emil Luđviger in Ivan Franko.

Predsednik ZIS Bijičić je v svojem govoru orisal politiko nove vlade, ki bo delovala v spremenjenih pogojih, saj je nova ustava po eni strani omejuje kompetence, po drugi pa povečuje njeno odgovornost. Bijičić je ugotovil, da se je gospodarski položaj znatno izboljšal, predvsem na področju investicij in proizvodnje, da

Jutri in v četrtek nobene omejitve avtomobilskega prometa

Djemal Bijičić je bil včeraj potrjen za predsednika jugoslovanske zvezne izvršne vlade. V svojem programskem govoru je med drugim poudaril, da se bo Jugoslavija tudi v bodoče zavzemala za zaščito pravic manjšin, ki živijo izven meja matične domovine, v pripravi, da taka politika prispeva k razvijanju prijateljskih odnosov s sosednimi državami.

Jutri in v četrtek nobene omejitve avtomobilskega prometa

Bijičić je tudi poudaril, da bo vlada posvetila posebno pozornost obrambi pravic jugoslovanskih manjšin, ki živijo v drugih državah, v pripravi, da to prispeva k utrjevanju medsebojnega zaupanja in dobrososedskih odnosov s sosednimi državami. Predsednik ZIS je končno potrdil trdno odločnost Jugoslavije, da nadaljuje politiko sodelovanja z vsemi sosednimi državami ob spoštovanju suverenosti, neodvisnosti, ozemeljske nedotakljivosti in varnosti.

Djemal Bijičić je bil včeraj potrjen za predsednika jugoslovanske zvezne izvršne vlade. V svojem programskem govoru je med drugim poudaril, da se bo Jugoslavija tudi v bodoče zavzemala za zaščito pravic manjšin, ki živijo izven meja matične domovine, v pripravi, da taka politika prispeva k razvijanju prijateljskih odnosov s sosednimi državami.

Djemal Bijičić je bil včeraj potrjen za predsednika jugoslovanske zvezne izvršne vlade. V svojem programskem govoru je med drugim poudaril, da se bo Jugoslavija tudi v bodoče zavzemala za zaščito pravic manjšin, ki živijo izven meja matične domovine, v pripravi, da taka politika prispeva k razvijanju prijateljskih odnosov s sosednimi državami.

POMEN VELIKE ZMAJE DEMOKRATIČNIH SIL

KPI in De Martino o izidu referenduma

Donat Cattin zahteva spremembo politične linije KD

RIM, 17. — Danes so objavili poročilo, ki ga je odobrili na včerajšnji seji vodstva KPI v zvezi z izidom referenduma 12. maja. KPI meni, da zmaga fronte, ki se je potegovala za ohranitev zakonitega razporeda, koristi splošnemu interesu države in nadaljnjemu razvoju Italije kot moderne in demokratične države. Dokument poudarja veliko vlogo, ki jo je imel prvi zmagi v prvi vrsti delavski razred ter nato omenja pomemben prispevek strank z laično tradicijo. Toda najbolj originalni podatki ljudskega glasovanja — je rečeno v dokumentu komunističnega vodstva — je vstop v italijansko javno življenje katoliških sil, ki so se izrekle za «NE» in se postavile na linijo zaščite laičnosti države in svobode, ne da bi se izneverile krščanskemu navdihu. Pomembno vlogo so imele tudi ženske množice, mladinska gibanja, časnikarji, sodniki in intelektualci. Zaradi tega je sedaj potrebna bolj bogata in odprta vizija odnosov med raznimi političnimi, družbenimi in kulturnimi silami — meni vodstvo KPI — tega pa se morajo zavedati tudi sile v KD in v katoliškem svetu, ki so se sicer izrekle za «DA», si pa hočejo odgovorno postaviti vprašanje svoje vloge in demokratične bodočnosti države.

Vodstvo KPI opozarja tudi na hudo odgovornost tistih ljudi v KD, ki so vsilili državi nevarno preizkušnjo in so prisilili samo demokratično stranko k nazadnjaškemu in pustolovskemu boju ter so nato vodili kempenjo na najnižji kulturni, politični in moralni ravni. Velika je tudi odgovornost tistih, ki so vpletli del duhovščine v anahronistični poskus križarske vojne. Vodstvo KPI končno poudarja nujnost odobritve novega družinskega prava ter nove ureditve odnosov med državo in cerkvijo. Končno je vodstvo sklenilo sklicati centralni komite KPI v ponedeljek, 27. maja. Na seji CK bo tajnik Berlinguer poročal o pomenu zmage na referendumu, poslanec Cossutta pa o problemih financiranja stranke in komunističnega tiska.

Tajnik PSI De Martino pa je v intervjuju reviji «Panorama» ugotovil, da so volivci 12. maja zavrnili poskus, da bi zreducirali referendum na spopad med demokratimi in komunisti. Ta poskus ni sprožil samo skrajna desnica, ampak tudi KD, ki je tudi skušala omaloveževati funkcijo laičnih strank in še posebno socialistično. Glede posledic izida glasovanja na vlado je De Martino dejal, da levsredinska večina je še vedno veljavna in da nima smisla govoriti o nekakšni laični fronti od liberalcev do komunistov v kontrapoziciji s KD. Pač pa je izid glasovanja pokazal, da se je prenehala hegemonistična funkcija KD nad italijanskim družbo, kar pomeni okrepitev laičnih strank in torej tudi PSI v vladni večini. Če bo to dejstvo upoštevano, se bo vlada okrepila ter se bo lahko začelo obdobje sodelovanja na enakopravni ravni. V nasprotnem primeru pa je mogoče predvidevati, da bodo nastale resne težave v odnosih med socialisti in katoličani. Tudi De Martino je na koncu intervjuja poudaril potrebo po reformi družinskega prava in po reviziji konkordata med cerkvijo in državo.

Pač pa je izid referenduma moč

no, razburkati demokratične vode, saj se je Fanfanijev položaj močno zmanjšal. Voditelj levičarske struje «forze nuove» Donat Cattin, ki je prav danes imel dolg razgovor s Fanfaniem, je napovedal, da bo njegova struja na prihodnjem zasedanju stranknega vodstva zavzela trdo stališče in se prav gotovo ne bo omejevala na opravičevanja ali samo na obžalovanje dogodkov, do katerih je prišlo ob referendumu. Donat Cattin je dejal, da je bila Fanfanijeva izbira v zvezi z referendumom «strateška napaka zgodovinskega pomena», do katere je prišlo po štirih letih desničarskih manevrov, ki so se začeli s Forlanijem in njegovim tajnistvom in se ponovili z referendumom. Sedanje stališče stranke ne ustreza zahtevam katoliškega sveta, mladine in delavcev. Zato je treba globoko spremeniti to linijo, kajti drugače bo KD ostala osamljena na desnici ter se bo izneverila svoji izvorni identiteti in svoji politični funkciji.

BERLIN, 17. — Vzhodnonemška tiskovna agencija ADN poroča, da je predsednik državnega sveta NDR Willi Stoph včeraj poslal brzojavko s čestitkami Walterju Scheelu ob njegovi izvolitvi za predsednika Zvezne republike Nemčije. Podobno brzojavko je poslal novemu kanclerju Schmidtju predsednik vzhodnonemške vlade Horst Sinnermann.

Prisega zahodnonemških ministrov

Člani nove zahodnonemške vlade so včeraj prisegli pred Bundestagom, nakar je novi zvezni kancler Helmut Schmidt prebral vladni program. Poročilo berite na 8. strani

RAZGOVOR Z VIŠJIM DEŽELNIM ŠOLSKIM SKRBNIKOM

Prvi konkretni ukrepi za izvajanje zakona Belci - Škerk o slovenskem šolstvu

Pokrajinska sveta naj čimprej izvolita člane šolske komisije

Kot je znano, je bil v Uradnem listu z dne 22. decembra lanskega leta objavljen zakon št. 932, ali zakon Belci - Škerk o slovenskem šolstvu v Italiji. Zakon določa med drugim nekatere roke za izvajanje posameznih členov. Zaradi tega smo se te dni obrnili do višjega deželnega šolskega skrbnika prof. Angioletti, da bi zvedeli, kako se zakon izvaja. Prof. Angioletti je vljudno sprejel našega urednika in mu odgovoril na postavljena vprašanja.

Predvsem nas je zanimalo, kako je z imenovanjem komisije, ki jo predvideva člen 9 omenjenega zakona. Višji deželni šolski skrbnik nam je odgovoril, da bodo 28. t.m. šolniki in vodstveno osebje izvolili svoje predstavnike, tri predstavnike bo moral izvoliti tržaški pokrajinski svet, dva pa goriski. Zaradi tega je potrebno, da pokrajinska sveta čimprej izvolita zastopnike v omenjeni komisiji, ki bi se morala sestati vsaj enkrat pred koncem šolskega leta.

Glede tečajev za šolske vrtnarice (člen 10) je prof. Angioletti izjavil, da je že pisal ministrstvu za javno vzgojo, naj pripravi učne načrte. Na izrečno vprašanje našega urednika pa je odgovoril, da bi morala zadevno prošnjo pravčasno vložiti občinska uprava, ki mora poskrbeti tudi za učne prostore. Vprašanje otroških vrtnaric je pereče, zaradi tega bi morala občinska uprava takoj ukreniti vse potrebno, da bi se lahko že s prihodnjim šolskim letom začel tečaj za pridobitev diplome za poučevanje na slovenskih otroških vrtnic.

Kot je znano, občutijo slovenske šole, zlasti srednje in višje srednje šole, vsako leto pomanjkanje učbenikov. Glede sestave ali prevodov in tiskanja učbenikov za slovenske višje šole, kakor tudi za tiskanje učbenikov v slovensčini za obvezno šolo, določa člen 8 zakona Belci - Škerk, da se ustanovi letni sklad, ki ga bo prosvetno ministrstvo akreditiralo višjemu šolskemu skrbniku. Prof. Angioletti je glede tega izjavil, da ni še prejel obvestila o akreditiranju omenjene vsote. Pričakuje torej, da ne bo do v Rimu na to pozabili in da bo tudi deželna uprava dopolnila sklad, kot predvideva člen 8 omenjenega zakona.

Glede natečajev za mesta didaktičnega ravnatelja (pet v tržaški pokrajini in dve v goriski pokrajini) je prof. Angioletti odgovoril, da je pristojno ministrstvo že pripravilo razpis natečajev, da pa mora višji šolski svet še odobriti program uspešnega izpita. Vsekakor, je zagotovil prof. Angioletti, bo natečaj

PRAVICO SI JE HOTEL PRIKROJITI KAR SAM

ZAPRISEŽENI ČUVAJ UKRADEL AVTORADIO

Izgovoril se je, da so mu pred kratkim neznanzi ukradli avtoradio iste znamke

Alberto Krizmanec, rojen v Višnji, nu v Istri leta 1936, bivač v Trstu v ul. Bonazza 4, si je hotel sam prikrojiti pravico, a mu je spodletelo.

V četrtek popoldne je gradbeni delavec Gino Fazio opazil skozi okno barake podjetja Matteloni nekoga človeka, ki se je sumljivo kaval o koli avtomobilu tablo 128 z evidenčnim tablico TS 169160. Avto je last gradbenega podjetja Radović, ki ima sedež v ul. Rosandra 20, vozil pa ga je Fazio. Ta je stekel proti avtomobilu in videl, da je neznanec bežal z avtoradiom pod pazduho. Radio mu je bil v oviro in zato ga je Fazio v nekaj trenutkih dohitel in prijel. Na kraj je prišlo še nekaj drugih delavcev, ki so bili zaposleni na bližnjem gradbišču. Ti so zadržali tatar, medtem pa je nekdo telefonsko poklical policijo. Agenti letkega oddelka tržaške

Izlet Primorskega dnevnika na Dunaj

Po navdusu uspešnim izletom, ki smo ga letos priredili v Španjo, so se začeli oglašati tisti naši naročniki in čitatelji, ki se iz enega ali drugega razloga niso mogli udeležiti našega tradicionalnega izleta in nas spomnili, da obljuba dela dolga. Že pred meseci smo napovedali, da bomo v tem letu priredili še en izlet, tokrat z vlakom ali avtobusom, tako, da bodo lahko prišli na svoj račun tudi tisti čitatelji, ki ne prenesejo vožnje z letalom. Predvsem tem je namenjen naš drugi letošnji izlet, katerega spored bomo objavili v naši jutrišnji številki.

Za danes nam samo povemo, da bo cilj našega izleta svetovna razstava na Dunaju in da bo potovanje trajalo od 28. do 30. junija. Na razplogu je vsega 140 prostorov, pri čemer je sedaj opozarjamo, da bodo imeli absolutno prednost tisti naši naročniki in čitatelji, ki se niso udeležili izleta v Španjo. Kolikor bi ostalo še kaj prostih mest, bomo sprejeli tudi druge. Toda kot rečeno, vse podrobnosti bodo objavljene v jutrišnji številki našega dnevnika.

razpisan pravčasno, tako da bodo zmagovalci imenovali s 1. oktobrom. Glede natečajev za ravnatelja na višjih srednjih šolah ni problemov, ker so bili natečaji že razpisani, nereseno pa je še vprašanje natečaja za ravnateljska mesta na srednjih šolah. Pristojna glavna direkcija pri ministrstvu za javno vzgojo je na zadevno vprašanje odgovorila prof. Angioletti, da pripravlja vse potrebno za razpis tega natečaja.

Petdnevna stavka avtobusnih podjetij

Včeraj so se sestali v Vidmu predstavniki sindikatov avtobusov avtobusnih podjetij iz naše dežele. Ugotovili so, da je stavka popolnoma uspešna, vendar pa ni prišla predvsem od strani rimskih oblasti — do izraza zadostna volja, da bi se v kratkem času razčistilo pereče vprašanje avtobusov avtobusnih podjetij. Zato so predstav-

DEŽELNI TAJNIK PSI TRINGALE O NOVM POLITIČNEM POLOŽAJU

Zmaga na referendumu pomeni tudi osvoboditev novih katoliških sil

Podpredsednik deželne sveta Pittoni je podčrtal veliki prispevek slovenskih volivcev

Deželno tajništvo PSI je priredilo sinoči javno zborovanje o pomenu referenduma, na katerem je uvo- domna spregovoril podpredsednik deželne sveta Arnaldo Pittoni, ki je navedel podrobne podatke o veliki zmagi na referendumu v naši deželi in se zlasti v Trstu. Pittoni je podčrtal prispevek slovenskih volivcev, saj so izredno strnjeno glasovali in nato zaključili, da velika politična zmaga ne bo imela za posledico spremembo političnega okvira leve sredine, vendar pa bo ne- dvomno prišlo do političnih sprememb glede programov in glede izvajanja obveznosti.

Deželni tajnik Gioacchino Tringale pa je najprej ugotovil, da je Fanfani želel prikazati volilno boj okrog referenduma kot spopad med KD in KPI, kot da bi šlo za razdelitev oblasti med dvema velikima. Izid je popolnoma porazil tako tezi, saj pomeni zmago onih,

DRVI PRI SV. JAKUBU
Portugalski komunist Victor Neto o nedavnih dogodkih v Lizboni

Drevi ob 18. uri bo na šentjakob- skem trgu manifestacija posvečena nedavnim dogodkom na Portugalskem, ki jo prireja odbor krožka «Che Guevara». Na temo 25. aprila na Portugalskem bo spregovoril Victor Neto, član vodstva Komunistične partije Portugalske. Predstavila ga bosta sen. Vidali in Stojan Špetić.

ki so za svobodo, napredek in so- zidje. Krščanska demokracija je že večkrat poskusila mešetariti s fašisti in vedno se je izkazalo, da so za njeno volilo tutej, ki ga ne more sprejeti. Zato je nerazumljivo, kako da voditelji stranke vztrajajo pri takih poskusih, katerega posledica pa je tokrat pomenila osvoboditev novih naprednih katoliških sil, saj je izginila hipoteza o možnosti sive in imobilne družbe.

Tringale je zaključil, da mora PSI tudi v prihodnosti odigrati svojo vlogo, kot jo je pri celotni zgodovini ustvarjajo in obrambe zakona o razporok. Sedaj ni v razpravi leva sredina kot koalicijska, toda razpravlja se o načinu, kako se vodi leva sredina, kakšne težave v njej prevladajo in kako se bodo reševala odprta vprašanja. Dorezel je čas, da se prične stvarno reševati odprta vprašanja reform in da se v resnici prične z demokracijskim načrtovanjem.

Napovedani tečaji za občinske tajnike

Tržaška prefektura sporoča, da bodo jeseni prihodnjega leta posebni tečaji za občinske tajnike. Tečaji bodo od novembra do decembra 1975 v mestih Rim, Turin, Bologna, Neapelj, Cagliari, Palermo, Verona in Bari. Nanje se lahko prijavi italijanski državljani, stari (na dan 30. marca 1975) ob 21 do 30 let, z višješolsko izobrazbo. Prošnje, na kolokviumu papirju po 500 lir, morajo biti naslovljene na ministrstvo za notranje zadeve, sprejemale pa jih bodo prefektura, prijavljenci, ki bodo doktorirali po 15.

DELO TRETJE DEŽELNE KOMISIJE

Odobritev osnutka zakona o ukrepih za šolo s celodnevno zaposlitvijo

Vzdržali so se svetovalci KPI - V torek seja deželnega sveta

Tretja stalna deželna komisija je pod predsedstvom svetovalca Masutta odobrila zakonski osnutek, ki spreminja, dopolnjuje in navaja razpoložljivost finančnih sredstev za deželne posege na šolskem področju in predvsem v korist šole s celodnevno zaposlitvijo. Razpravljali so tudi o zakonskem osnutku, ki ga je predložil svetovalec Bosari (KPI) in ki predvideva navodila za demokratično upravo šole s celodnevno zaposlitvijo.

Letošnje šolsko leto je že tretje, odkar so začeli s poskusnimi šolami s celodnevno zaposlitvijo. Teh je sedaj v naši deželi 39, od katerih je 26 osnovnih šol in 13 nižjih srednjih šol. Sedanja zakonski osnutek predvideva predvsem večja finančna sredstva, obenem pa tudi spremembe, ki bodo omogočile hitreje podeljevanje teh sredstev.

V torek, 21. t.m. se ponovno se- stane deželni svet. Na dnevnem redu prve seje, ki se bo pričela ob 9.30, so odgovori na vprašanja in interpelacije svetovalcev. Sledi- la bo razprava o nekaterih spremembah pravilnika deželnega sveta, nato pa bo na dnevnem redu zakonski osnutek za pomoč umsko in fizično prizadetim, o katerem bo poročal demokristjan Vignin.

POLETNI VOZNI RED LETAL

Letos redna proga Trst-Dunaj

Prihodnjo nedeljo, ko stopi v veljavo letalna ura, bo začel veljati tudi novi voznik red letalskih poletov z romskega letališča. Kar se tiče državnih prog, ne bo posebnih sprememb. V veljavi ostane sedanji voznik red z izjemo večernega priho-

RESOLUCIJA DEŽELNEGA VODSTVA IN ŠTIRIH FEDERACIJ KPI

Izhod iz gospodarske krize v stvarnem načrtovanju dežel

Zahteva po odločni akciji v odnosu do vlade - Po- sebnost podčrtana zunanepolitična vloga dežele

Deželno vodstvo KPI je skupaj z vodstvi štirih federacij izdelalo re- solucijo o nekaterih nujnih ukrepih in odločitvah za gospodarski razvoj Italije na splošno ter v tem okviru za gospodarski razvoj dežele Fur- lanijske - Julijske krajine. V uvodu resolucija obravnava in kritično o- cenjuje gospodarske odločitve Ru- morjeve vlade ter ugotavlja, da je izhod v stvarnem načrtovanju, ki mora temeljiti na deželah, ki so stvarnost italijanske družbe.

Na tej osnovi resolucija navaja naslednje ukrepe, ki se nanašajo na razne sektorje:

1. Glede kmetijstva resolucija ob- ravnava vlogo gorskih skupnosti, de- želne in druge zakone o živinoreji, specifične načrte za izboljšavo zemlji- štev ter demokratično razpravo o sestavljanju načrtov in o upravi u- stanov.
2. Med ključna vprašanja spadajo nekatere storitve, kot so gradnja stanovanj, promet, zdravstvo in šol- stvo, za kar je treba izdelati več- letne načrte, da ne bo prišlo do e- nostranskih in nepovezanih ukrepov.
3. Za splošen gospodarski razvoj

je treba zagotoviti energetske vire. 4. Osnovo za razne načrte pred- stavljajo široko posvetovanje in vlo- ga krajevnih uprav, kot so skupnosti občin, konzorciji za upravo raznih skupin zdravstvenih, prometnih in šolskih služnosti, pomembna je vlo- ga gorskih skupnosti, itd.

5. Resno načrtovanje zahteva tu- di odločno akcijo v odnosu do o- srednje vlade, zato da bo priznala vlogo dežel in da bo deželam pre- dala ustrezne pristojnosti.

V primeru dežele Furlanije - Ju- lijske krajine pa je ta odnos še zla- sti povezan z vsedravnim in me- narodno vlogo naše dežele, kar po- meni, da mora dežela sprejeti go- spodarske in politične ukrepe v o- dnosu do drugih držav, da se rešijo nekatera krajevna vprašanja in vprašanja splošnega interesa.

V splošnem interesu je zunanja politika stvarnega odprta in sode- lovanja z drugimi državami in se- zlasti napor za hitro in pozitivno rešitev mejnega problema z Ju- goslavijo, da se ustvarijo novi odnosi znotraj EGS in z Vzhodom ter Bl- žnjim vzhodom, se zlasti v perspek- tivi odprta Sueskega prekopa.

6. Vse to zahteva poleg točno o- predelane politične volje tudi ob- sežna finančna sredstva. Zaradi te- ga je treba brez odlašanja razpisa- ti javno posojilo za financiranje jav- nih del in programov ter istočasno pričeti z odločno akcijo v odnosu do vlade, da se izvede člen 50 deželne- ga statuta in da se sprost del 160 milijard lir, kolikor znašajo pasivni ostanki iz preteklih poslovnih let.

Deželni komite je na osnovi po- ročila Zorzenona, posega člana o- srednjega vodstva Barce, osnutka resolucije, ki ga je izdelala komi- sija za programiranje pri deželnem vodstvu in zaključku raznih dežel- nih delovnih komisij, izdelal ome- njeno resolucijo, ki bo sedaj pred- met širše razprave in primerjave stališč tudi z drugimi političnimi silami.

Ruski umetniki v gledališču Verdi

Na sinočnem koncertu v okviru pomladne sezone so nastopili trije ruski umetniki: dirigent Evgenij Svetlanov, mezosopranistka Laris- ja Advejeva in violinist Vladimir Spivakov. Vsi trije so že nastopili v Verdijevem gledališču.

Na sporedu so bila pretežno de- larskih skladateljev in sicer Prokof- jeva Klasična simfonija, Čajkovskega Šest romani in Italijanski «ca- price» ter Mozartov Koncert za or- kester in violino. Kot solista sta nastopila Advejeva v romanah in Spivakov v Mozartovem koncertu.

NOVA POMEMBNA ZNANSTVENA POBUDA

Dan prehrane na letošnjem 26. tržaškem velesejmu

Priredili bodo znanstveno zasedanje o otroški prehrani, ki se ga bodo udeležili svetovno znani pediatri

V okviru 26. tržaškega velesejma, ki bo od 18. do 30. junija, bo letos zavzamel posebno mesto prehran- ni sektor, kateremu bodo posve- tilo obsežno razstavo, ki se je bodo udeležili najpomembnejše tvrdke države in mednarodne prehranske proizvodnje.

Ob tej priložnosti bodo priredite- lji posvetili prehranbenemu sekto- rju poseben dan ter na ta način od- prli cikel specializiranih manife- stacij, ki naj bi po njihovih načrtih zadobili v prihodnjih velesejmskih izvedbah še večje in pomembnejše razsežnosti. Dan prehrane na letoš- njem 26. velesejmu bo med drugim obsegal znanstveno zasedanje na vi-

soki ravni. Tema zasedanja bo pro- blem prehrane v prvih letih življe- nja in bo na sporedu 28. junija z udeležbo zdravnikov — pediatrov mednarodnega slovesa ter predstav- nikov podjetij, ki proizvajajo pre- hranske izdelke za dojenčke in o- troke.

Manifestacijo prireja, kot rečeno, tržaški velesejem pod pokrovitelj- stvom dežele Furlanije - Julijske krajine, ki posveča posebno pozor- nost temu problemu, ter s sodele- vanjem medicinske fakultete trž- ške univerze in Italijanske družbe za človeško prehrano, katere dežel- no sekcijo vodi prof. Sergio Nordio, ki je tudi eden od glavnih pobud- nikov te zanimive znanstvene ma- nifestacije.

Zasedanje bo razčlenjeno na dva dela. V prvem delu bodo znani pe- diatri analizirali glavne aspekte od- nosov med prehranjevanjem in raz- vojem osebnega življenja sistema ter vprašanje zdravljenja nekaterih pogostejših obolav. V drugem delu pa bodo obravnavali zgolj vprašanja otroškega prehranjevanja. Med u- glednimi znanstveniki, ki se bodo udeležili tega pomembnega znan- stvenega srečanja v Trstu, naj o- menimo profesorja Lindquistja iz Lunda ter strokovnjaka Sjöblina iz Uppsala (Švedska), profesorja Le- stradeta in Reya iz Pariza, london- ska profesorja Wolffa in Lloydja Wiesmana in Hadorna iz Berna, Schmidta iz Düsseldorfa, Ballabrigo iz Barcelone, Visakorpija iz Helsin- ki in Sereñija iz Milana.

Po tem srečanju bo 29. junija v Trstu prva seja novoustanovljene- ga Evropskega odbora za nadzorovanje proizvodnih standardov za izdelke otroške prehrane.

Letos ne bo sezonske poletne zve- ze z Beogradom, ampak redna dvo- tedenska proga Rim — Trst — Du- naj. Letala DC 9 družbe Alitalia bodo letela po naslednjem voznem redu: ob ponedeljkih in četrtnih odhod iz Rima ob 12.40, prihod na romsko letališče ob 13.40, odhod ob 14.15 in prihod na Dunaj ob 14.10 (po srednjeevropskem času).

Povratni progi bodo letala letela ob torkih in petkih: odhod z Du- naja ob 13.55, prihod v Ronke ob 15.50, odhod za Rim ob 16.30 in prihod v Rim ob 17.30. Vodstvo družbe Alitalia je predvidelo tudi posebne turistične enotedenske in štirinajstredne kombinacije z bi- vanjem na Dunaju, vendar pa je ta letalska povezava namenjena predvsem poslovnim krogom naše dežele, ki imajo redne stike s so- sednjo Avstrijo.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA in KMEČKA ZVEZA

prirajata s sodelovanjem K K Devin — Stivan

PROSLAVO KMEČKIH PUNTOV

jutri, 19. maja 1974 v devinskem portiču.

Sporod — Ob 15. uri odkritje spomenika na trgu pred gradom.

Ob 17. uri kulturni spored z nastopom pevskega zbo- ra «Fante izpod Grmade», zbor «Igo Gru- den», godbe iz Nabržine, tržaške folklor- ne skupine in partizanovskega pevskega zbora

Od 20. ure do 24. prosta zabava.

Delovali bodo dobro založeni kioski z domačim vinom in speciali- tetami na žaru.

Pripravljalni odbor za proslavo 30. obletnice ustanovitve Komande mesta Koper in bataljona «Alme Vivode» prireja jutri 19. maja 1974, s pričetkom ob 10. uri

PARTIZANSKO SREČANJE

v Borštu pri Koprju.

Vabimo vse borce - pripadnike teh enot in ostale udeležence narod- nosvobodilne borbe, da se te proslave udeležijo v polnem številu. Pripadniki teh enot bodo seje prešli še posebna vabila, vendar pa kolikor ne bi kdo vabila sprejel pravčasno, naj to objavo upošteva kot vabilo.

Občinski odbor ZZZ NOB Koper

SPD «Tabor» — Opčine

priredi danes, 18. t. m. v Prosvetnem domu na Opčinah

KONCERT

moškega pevskega zbora

ZARJA

iz Trbovelj, nosilca Gallusove plakete. Vabljeni!

Ob 20. uri sledi družabni večer, ki bo zaključil letošnjo sezono ob 24. uri.

Vabljeni!

SLOVENSKI MLADINSKI CENTER

Ulica Gimnastika 72

MLADINSKI KROŽEK

vrti anes, 18. maja, ob 16.00 film

«EVA CONTRO EVA»

Ob 20. uri sledi družabni večer, ki bo zaključil letošnjo sezono ob 24. uri.

Vabljeni!

PESEM — MUZIKA

PLOŠCE — KASETE

14 slovenskih z oktetom GALLUS

NOVOSTI

ansambel Lojzeta Slaka:

Glas njegov

v SPOMIN

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Ul. sv. Frančiška 20 - Tel. 61792

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 17. maja 1974 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa so 3 osebe.

UMRLI SO: 74-letni Bernardo Fan- tin, 85-letna Nicolina Karban, 69-let- na Caterina Bucconi por. Cherchi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14 — Man- zoni, Trg Sornio 4 — INAM, Al Ce- dro, Oberdankov trg 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

All'Angelo d'Oro, Goldonijev trg 8 — Cipolla, Ul. Belpoggio 4 — Ai due Lucci, Ul. Gimnastika 44.

LEKARNI V OKOLICI

Bolunec (tel. 228-124); Bazovica (tel. 226-165); Opčine (tel. 211-001); Pro- sek (tel. 225-141); Božje polje — Zgonik (tel. 225-595); Nabržina (tel. 200-121); Sesljan (tel. 209-197); Zau- lje (tel. 213-137); Milje (tel. 271-124).

Urnik trgovin v prihodnjem tednu

Združenje trgovcev tržaške pokrajine je sporočilo urnik trgovin v prihodnjem tednu.

Ponedeljek, 20. maja: Vse trgovine bodo odprte dopoldne in popoldne.

Torek, 21. maja: Vse trgovine bodo odprte popoldne in ponoči.

Sreda, 22. maja: Vse trgovine bodo odprte dopoldne in popoldne.

Urnik za pekarnice: od 7.40 do 13. ure in od 17. do 19. ure; mesnice: od 7.30 do 13. ure in od 16.30 do 19. ure; trgovine s sadjem in zelenja- vo: od 7.30 do 13. ure in od 17. do 19. ure.

Četrtek, 23. maja: Zaprte bodo vse trgovine razen pe- karn, ki bodo odprte od 7.40 do 12. ure.

Petek, 24. maja: Vse trgovine bodo odprte po običajnem urniku.

Sobota, 25. maja: Odprte bo- do tudi tiste trgovine, ki ima- jo ob sobotah tedensko zaporo.

Gledališča

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Danes 18. t.m., ob 20. uri gostuje v Mariboru; jutri, 19. t. m., ob 20. uri v Ljubljani (Drama); v torek, 21. t.m., ob 20. uri v Črnomlju; v sredo 22. t.m., ob 20. uri v Met- liki; v četrtek, 23. t.m., ob 20. uri v Zagrebu; v nedeljo, 26. t.m., ob 20. uri v Ohridu; v ponedeljek, 27. t.m., ob 20. uri v Skopju in v sredo, 29. t.m., ob 20. uri v Beogradu s predstavo Eduarda De Filippa «Bo- žic pri Cuppeliob».

V ponedeljek, 20. t.m., ob 20. uri v Ljubljani in v četrtek, 30. t.m., ob 20. uri v Beogradu s predstavo M. A. Asturisa «Torumbos».

SAG

Slovensko amatersko gledališče v Trstu: Igor Torkar «POŽAR», igra v dveh delih. Ponovitev:

V četrtek, 23. maja ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah;

V nedeljo, 26. maja, ob 17. uri v Marjetnem domu pri Sv. Ivanu;

V torek, 28. maja, ob 17. uri v gle- dališču v Koprju za ekonomsko in in- dustrijsko šolo, gimnazijo ter izven- Zgodnja predstava v sezoni 1973-74.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 20.30 ponovitev Ibsenove drame «Nora».

Koncerti

TISKOVNA KONFERENCA O VZROKIH STAVKE GRADBENIH DELAVCEV

Za rešitev krize gradbeništva potrebne investicije, krediti in nadzorstvo nad cenami

Ostra kritika vladne politike omejevanja kreditov - Dežela je le malo naredila za gradnjo ljudskih stanovanj

Med včerajšnjo konferenco gradbenih delavcev

Federacija delavcev gradbene stroke Feneal - UIL, Filca - CISL in Fillea - CGIL je včeraj priredila tiskovno konferenco, na kateri je v imenu vseh sindikalist De Grasi obrazil vzroke, zaradi katerih so napovedali vsedravnno stavko. V obsebnem poročilu je sindikalni predstavnik podčrtal predvsem splošna vprašanja, ki neposredno za devajo kategorijo in je dejal, da je treba doseči, da se bodo reševala vprašanja stanovanj, infrastrukture in storitev, kar istočasno predstavlja tudi osrednje vprašanje reševanja gospodarske krize in nove politike reform.

V skupnem poročilu je najprej ugotovljeno, da pomeni enotna stavka odgovor na vladno stališče, saj je vlada tudi med zadnjim razgovorom s sindikati v bistvu zavrnila zahteve o izpolnitvi načina razvoja. Stavka pa je poleg tega usmerjena tudi proti gospodarstvu, ki na vsedravnno ravni niso prišli na ureditev delovne pogodbe glede zagotovljenih letnih dohodkov, integracijske blaginje, doklade za brezposelnost in preureditve starostne dobe.

V ospredju zahtev gradbenih delavcev je polna zaposlitev, ustrezne investicije in kredit, nadzorstvo nad cenami gradbenega materiala in pravična najemina. To so istočasno tudi zahteve drugih kategorij in predstavljajo temeljne zahteve za splošni gospodarski razvoj.

V krajevnem okviru pa so rešili nekatera vprašanja in so predvsem z združenjem ANCE izdelali sporazum, ki predvideva zvišanje plač od 1. junija za 190 lir na uro, s čimer bodo vsaj delno nadoknadili naraščanje draginje. Odprta pa so ostala vprašanja, ki spadajo v okvir pogajanj o vsedravnno delovni pogodbi.

Poročilo obsežno analizira stanje gradbeništva in ugotavlja, da prihaja do špekulativnega vala zvišanja cen, za kar kot primer navaja Italcementi, ki deluje v monopolnem režimu, tako da prihaja do pravega izsiljevanja glede dobav cementa. Do sedaj pa vlada ni ničesar ukrenila, oziroma so bili njeni ukrepi za zniževanje kredita celo negativni. Vladi vodi deflacijsko politiko, ki v prvi vrsti prizadeva mala in srednja podjetja, kar se bo nujno odrazilo na celotnem sektorju. Po drugi strani pa je gradnja ljudskih stanovanjskih hiš skoraj povsem ustavljena in se javna dela ne izvajajo.

Gradbeni delavci zaradi tega zahtevajo novo politiko, ki predvideva:

1. Nov zakon o gradnji ljudskih stanovanj, ki naj takoj finansira programe gradenj in naj ustvari upravne, finančne in druge pogoje, da bodo dežele lahko izvajale svojo vlogo glede ozemeljskega urbanističnega načrtovanja.

2. Okrepitev je treba izvajanja javnih del po že izdelanih načrtih.

3. Uveljaviti je treba nadzorstvo nad cenami gradbenega materiala in zemljišč.

4. Izvesti je treba obširen načrt industrializacije pod vodstvom dežel in organov za načrtovanje, kar bo omogočilo prispevek vseh produktivnih sil.

Poročilo obžaluje, da je dežela

naredila zelo malo glede gradnje ljudskih stanovanj. Poročilo pozitivno ocenjuje stališče ANCE glede izvajanja zakona št. 965 ter podčrta, da mora dežela ta zakon izvajati na ustrezen način.

Predstavniki sindikalne federaci-

je gradbenih delavcev so se nato sestali s podpredsednikom deželne odbora De Carlijem, kateremu so obrazložili zahteve gradbenih delavcev in zlasti zahteve, ki se nanašajo na pristojnosti deželne uprave.

JUTRI V DEVINU PROSLAVA KMEČKIH PUNTOV

«VČERAJ IN DANES ZA KMEČKE PRAVICE»

Med prireditvijo bo pozdravil devinsko-nabrežinski župan, slavnostna govora pa bosta imela predsednik SPZ Palčič in tajnik KZ Volk

Devin se mrzlično pripravlja na veličastno proslavljanje kmečkih puntov. To bo nova pomembna pri- ložnost za množično srečanje naših ljudi, ki bodo pod geslom «Včeraj in danes za kmečke pravice», kakor pravi napis na spomeniku iz kraškega kamna, ki ga bodo postavili pred gradom, izpričali globoko navezanost na svojo bogato narodno tradicijo ter trdno pripravljenost, da po njenem zgledu uveljavijo vse ti- ste narodnostne, družbene, gospo- darske in kulturne pravice, ki jim jih še odrekajo.

Osrednja proslava kmečkih puntov, ki jo prireja Slovenska pro- svetna zveza in Kmečka zveza s so- delovanjem kulturnega kroška De- va - Štivan, se bo začela pred gra- dom z odkritjem spomenika ter na- daljevala v devinskih portiču s slavnostnimi govori in peštrim kul- turnim sporedom. Koncert Tržaške- ga partizanskega pevskega zbora z recitacijami igralca Julija Gustina, s katerimi se bo zaključil kulturni spored, bo dopolnjeval nastop mo- šklega pevskega zbora «Fantje izpod Grmade» ter nabrežinskega pevске- ga zbora «Igo Grudena». Pesem bo izmenjevala tudi glasba in ples. Za glasbeni program bo poskrbel na- brežinska godba na pihala, za ples pa mlada in odlična folklorna sku- pina, ki trenutno vadi v Slovenskem dijaškem domu v Trstu in se je že krepko uveljavila, čeprav je doslej le nekajkrat nastopila v javnosti. V Devinu se bo predstavila s spletom istrskih in tržaških plesov.

Jutrišnje slavlje v Devinu bo po prijetni stari navadi zaključila pro- sta zabava s plesom. Za prijetno razpoloženje bo poskrbel ansambel «Igo Radovič» iz Nabrežine in pa seveda z jedajo in pijačo bogato založeni kioski.

Nocoj telefonske spremembe pri Sv. Ivanu

Nocoj ob 21. uri bo tehnično o- sebnje SIP začelo z delom za ure- janje novih priključkov na novo te- lefonsko centralo v Ul. Verga. Ka- kor smo napisali v včerajšnji šte- vilki, bo pri vsakem priključku po- samezna telefonska številka zaso- no onemela, nakar bodo naročniki prejeli pozive že po novi števil-

ki. Zamenjava telefonskih števil- ka na področju Sv. Ivana se bo nada- lejvala prihodnji teden, vodstvo SIP pa bo starosti obveščalo javnost v novih spremembah.

Pred stavko osebja pri vrtcih Onaire

V zvezi s skorajšnjo stavko oseb- ja, zaposlenega pri otroških vrtcih Onaire, je pokrajinsko tajništvo šol- skega sindikata CGIL sinoči sporo- čilo, da se bo stavka odvijala po naslednjem razporedju: v dneh 20. in 21. maja bo stavkalo upravno in pomožno osebje, v dneh od 22. do 24. maja učiteljsvo, 27. in 28. ma- ja upravno in pomožno osebje ter v dneh od 29. do 31. maja učitelj- stvo.

Prosta mesta na tržaški občini

Tržaška občina razpisuje natečaj za zasedbo 3 mest pomožnega dak- tilografa v izvršnem staležu občinskega osebja (parameter 134). Kan- didati morajo biti stari 18 do 30 let in z opravljeno nižjo srednjo šolo. Prošnje na kolkovanem pa- pirju bo občina (urad «protocollo generale») sprejemala do 14. ure 15. junija letos. Prošnjam so kan- didati dolžni priložiti ustrezno do- kumentacijo in potrdilo o vplačani taksi 200 lir. Podrobnejše informacije daje urad za zadeve osebja v občinski palači, soba št. 93.

Umetniki vabljeni na razstavo ENDAS

Deželno tajništvo ENDAS (Ente Nazionale Democratico di Azione Sociale) vabi vse umetnike iz Fur- lanije - Julijske krajine, naj se u- deležijo deseteletne in zadnjega tek- movanja «Pokal ENDAS», to je let- ne razstave slikarskih, kiparskih in grafičnih del, ki bo konec maja. Ekspozite bodo sprejemali do 23. maja v galeriji ENDAS (Trst, Ul. Zudecche 1-c) in sicer vsak dan od 18.30 do 20.30.

Omejitve denarnih kreditov povzročajo zastoj na področju gradbene dejavnosti

Zadovoljstvo zaradi uspeha sejma Espo - Tržiško pristanišče bo kmalu razširilo svoje zmogljivosti

Omejitve denarnih kreditov s strani bank povzročajo precejšnje te- žave tujakšnim industrialcem, po- sebnost tistim, ki se ukvarjajo z gradbeno dejavnostjo. To je pove- dal predsednik zveze industrijcev Remo Caselgrandi na sestanku od- bora trgovinske zbornice. Do ome- jitev kreditov je prišlo po nalogu o- srednjega zavoda Banca d'Italia, ki hoče tako omejiti kroženje denarja in preveliko zadolženost. Gradbeniki so se prej obračali na banke za po- sojila in tako precej gradili ter na- to prodajali posamezna stanovanja. Predsednik zbornice Lupieri je na seji dejal, da je že stopil v stik z ravnatelji tujakšnih bank, da bi dobil potrebne elemente za disku- sijo, ki jo bodo nadaljevali.

Člani odbora trgovinske zbornice so tudi ugotovili, da je letošnja go- spodarska razstava Espomego lepo uspela. To bodisi zaradi številca raz- stavljavcev kot obiskovalcev. Teh je bilo enako kot lani kljub sla- bemu vremenu. Člani odbora trgo- vinske zbornice menijo, da je ta razstava že udomačena in da je tre- ba čimprej preiti k realizaciji go- spodarskega razstavišča.

Predsednik zbornice Lupieri je tu- di poročal o sestanku na deželi, kjer je bil govor o ustanovitvi enotne- ga pristaniškega kompleksa med Trstom in Tržičem. Treba je dati tržičskemu pristanišču tako juridi- ko no osnovo, da bodo njegovi zastop- niki sodelovali pri pripravi načrtov za pristaniški kompleks. Dežela bo finančno podprla pripravo teh načrtov.

Stavka avtobusov bo trajala dalje

Stavka medkrajevnih avtobusov se je nadaljevala tudi včeraj. Di- jaki in delavci so prišli v Gorico z vlaki ali z lastnimi sredstvi. Na vlakih je bila zato precejšnja gne- ča. Stavka je bila včeraj še četr- ti dan. Sindikati so sinoči sporo- čili, da se bo stavka nadaljevala tudi danes, jutri, v ponedeljek, v torek in v petek 24. t.m. Prav tako ne bodo v dneh, ko bodo av- tobusi vozili, prevzali ne pošte ne pakete.

Tudi delavci zaposleni pri avto- prevoznih podjetjih so pričeli akci- jo za novo sindikalno pogodbo. Se- danja - namreč zapade letošnja 30. junija. Sindikati so že izdelali platformo zahtev, ki jih bodo pre- ložili delodajalcem. Sindikati me- njajo, da se bo stavka odvijala po področju, tako za tiste, ki delajo v avtobusnih podjetjih, kot za one, ki delajo v avtoprevoznih podjetjih. Med zahtevami so zvišanje mezd, nazivanje integracijskih doklad, po- dobno kot so to dosegli industrijs- ki delavci, doklade za menzo, ure- ditev stalnega urnika za vse za- poslene v skladiščih in uradih. 1. junija bodo imeli sindikati vsedr- žavni sešestanek v Livornu. Tu bodo izdelali dokončne zahteve, ki jih bodo takoj zatem predložili deloda- jalcem.

Zaradi stališča o referendumu Dr. Cian prijavljen razsodišču KD

Izjave, ki so jih dali nekateri za- stopniki KD pred referendumom, ko so javno trdili, da bodo volili «ne», bodo najbrž imele disciplin- ske posledice. Pokrajinski odbor K D v Gorici je prejšnji večer skoro soglasno «obvestil» razsodišče te stranke o primeru dr. Rolanda Cia- na. Ta je bil prisoten na seji, ven- darle ni sploh spregovoril. Dr. Cian, sedanjí načelnik skupine KD v pokrajinskem svetu in nekdanji politični tajnik te stranke za Go- riško, pripada levičarski skupini «forze nuove», ki ji v vsedravnem merilu načeljuje poslanec Donat Cat- lin. Tik pred referendumom je prejšnjo sredo na nekem sestanku v Gorici v debati javno povedal, da bo glasoval «NE», ker mu tako velevala njegova dolžnost katoličana. Dejal je tudi, da se pridružuje ti- stim demokratiziranim, ki so se o- dločili enako. To je seveda vzne- mirilo pokrajinsko vodstvo KD, ki

je dan kasneje v izjavi za tisk nje- govo stališče demantiralo, po volit- vah pa so njegov primer prijavili razsodišču.

Morda bodo podoben postopek u- vedli tudi proti skupini vodilnih demokratiziranih v Tržiču, ki so že nekaj tednov pred referendumom podpisali letak, v katerem so va- bili katoličane, naj glasujejo «NE». Tudi ti demokratizirani pripadajo skupini «forze nuove».

Kulturni praznik v nedeljo v Rupi

Zaradi slabega vremena so Ru- penec «praznik fitalje», kakor so ga prvotno imenovali, prenesli na ju- trišnji dan. Prireditve, ki bo v Ru- pi, prireja skupina požrtvovalnih domačinov, med katerimi je tudi Tomšič Salomon, na katerem je le- žalo veliko breme. Tomšiču se je prejšnji dan pripetila nesreča na delu v kartonažni tovarni LACEGO v Rubijah, kjer mu je stroj poško- doval prste na roki. Ker si je pri- zadel precej hude rane, so ga obdržali v bolnišnici in ga operi- rali. Domačini mu želijo, da bi čim- prej okreval. Njegovo delo so si po- razdelili ostali člani pripravljalne- ga odbora, ki prav te dni ureja pri-

reditveni prostor ter se ubadajo s skrbmi, da bi udeležence čimbolje postregli.

Na prireditvi bo nastopil otroški pevski zbor Rupa - Peč, ki ga vo- di Slavka Lakovič, pel pa bo tudi osnovnošolski zbor Rupa - Peč pod vodstvom učitelja Lasiča. Mladi pev- ci iz Rupe in s Peči bodo nasled- njo nedeljo nastopili tudi na ljud- skem slavlju, ki ga prireja sekcija ANPI v vasi Peč.

Jutri bosta v Rupi nastopila tudi oba zbora, ki ju vodi Zdravko Klanjšček, in sicer moški ter me- šani. Za razvedrilo bodo poskrbeli igralci ansambla Lojze Hlade iz Šte- verjana in harmonikar Enco Pa- vletič.

Dva sindikalna sestanka v Gradišču

V zavodu Duca d'Aosta in v kon- zorciju za pomoč subnormalnim o- trokom v Gradišču so imeli prejš- nji večer dva sindikalna sestank- ka. Proučili so položaj na obeh delovnih mestih in pripravili na- črt za nov organik osebja. Sindi- kat CISL bo ustrezne predloge dal pokrajinski upravi in upravi ome- njenega konzorcija.

OB DANAŠNJEM ODPRTJU SREDIŠČA V FIUMICELLU

Prizadevanja deželne kmetijske ustanove za uvajanje sodobne kmetijske proizvodnje

Središče za zbiranje sadja in zelenjave ima zmogljivost 60.000 stotov - Objekt je veljal 600 milijonov lir - Lastništvo in upravljanje na zadružni podlagi

Deželna ustanova za razvoj kme- tijstva (ERSA) odpira danes v Fiumicellu (ob državni cesti Trst- Benečje) veliko središče za zbi- ranje, hranjenje in prodajanje sadja in zelenjave. Središče deluje v spodnjem delu Furlanije in v spo- dnjem Posočju (na meji videanske in goriske pokrajine) ter leži na območju, kjer se je v zadnjih letih zelo razvila proizvodnja sadja in zelenjave.

Izgradnja tega središča, ki ga bodo uradno odprli ob 18. uri v prisotnosti visokih predstavnikov o- blasti - na slovesnem odprtju bo spregovoril predsednik deželnega odbora Comelli - sodi v okvir priza- dejanje dežele, da s pospeševanjem izgradnje infrastrukture zagotovi na- predek kmetijstva, ob tem pa za- dobno kot so to dosegli industrijs- ki delavci, doklade za menzo, ure- ditev stalnega urnika za vse za- poslene v skladiščih in uradih. 1. junija bodo imeli sindikati vsedr- žavni sešestanek v Livornu. Tu bodo izdelali dokončne zahteve, ki jih bodo takoj zatem predložili deloda- jalcem.

V PRIREDBI DRUŠTVA «OTON ŽUPANČIČ»

Danes in jutri v Štandrežu spomladanski praznik

Drevi nastop doberdobske godbe na pi- hala - Bogat spored raznih prireditev

Včerajšnje lepo, toplo in sončno vreme obeta, da bo danes in jutri v Štandrežu polno ljudi. Tako bo- do prosvetni delavci društva «Oton Župančič» najbolje poplačani za trud, ki so ga vložili v pripravo spomladanskega praznika, ki bo dva dni na Pilošču. Že lani so Štan- drežci zbrali Pilošče za kraj svo- jega praznika in dosegli zares lep uspeh. Na tem starem vaškem trgu so pričeli popravljati stavbo, kjer bo že prihodnjo sezono stal pro- svetni dom «Andrej Budala».

Danes popoldne bo na Pilošču motociklistična gimkana: zvečer ob 19. uri pa bodo imeli na sporedu tek čez drn in strn. Ob 19. uri bo na glavni trg v Štandrež prišla godba «Kras» iz Doberdoba, tu se bodo zbrali tudi štandrežski pro- svetni delavci in bivši partizani. Sprevod bo nato krenil z godbo na čelu na Pilošču, kjer bodo ime- li na sporedu nekaj recitacij, pri- ložnostne govore in nastop godbe na pihala. Večer bo v duhu spomina na partizanska leta. Drevi bodo tu- di odprli fotografsko razstavo s štandreškimi motivi. Na razstavo so fotomaterij iz štandreža in tudi dru- gih krajev poslali nad sto slik. Te je posebna komisija ocenila, drevi pa bodo vse razstavljene. Nocoj bodo tudi proglasili zmagovalce in jim porazdelili predvidene nagrade. Lahko že vnaprej povemo, da so nekatere slike zares zanimive in odkrivajo skrivnosti Štandreža, ki jih ni vsak dan mogoče videti. Isto- časno s fotografsko razstavo bo vo- je slike razstavljali tudi domači u- metniki.

Zvečer pa bo na Pilošču veselo, saj bo za vse tiste, ki se bodo hoteli zavrteti, igral orkester «Ga- lebs» iz Nove Gorice.

Program se bo nadaljeval jutri z začetkom v dopoldanskih urah. Pri Molarci se bo ob 9. uri pričelo tekmovalje v balinanju. Ob 10. uri bodo na sedežu prosvetnega dru- štva pričeli z okroglo mizo med tujakšnimi mladinci in onimi iz Nove Gorice. Na dvorišču stavbe,

deležu kmetijstva ka splošnemu ku- spodarskemu napredku. ERSa je doslej zgrajla več objektov, ki zagotavljajo uresničevanje poprej navedenih ciljev. Večkrat smo po- ročali o vinski kleti v Krmini, ne- koliko manj pa so nam znane su- šilnice za koruzo, ki jih bo osem, od katerih so tri že dograjene. Po- dobno središče za sadje bodo zgra- dili tudi v Vidmu. Pripomniti mo- ramo, da temeljijo vse te pobude na zadružni podlagi - se pravi: da so lastniki zadržig in njihovi upra- vitelji zadružniki sami, ki so pri- stopili na prostovoljni podlagi in ki spregovorili predsednik deželnega odbora Comelli - sodi v okvir priza- dejanje dežele, da s pospeševanjem izgradnje infrastrukture zagotovi na- predek kmetijstva, ob tem pa za- dobno kot so to dosegli industrijs- ki delavci, doklade za menzo, ure- ditev stalnega urnika za vse za- poslene v skladiščih in uradih. 1. junija bodo imeli sindikati vsedr- žavni sešestanek v Livornu. Tu bodo izdelali dokončne zahteve, ki jih bodo takoj zatem predložili deloda- jalcem.

ni, v katerih je mogoče nadzorovati oziroma in ga napravljati najbolj prikladnega za določene vrste bla- ga. Celotni objekt je veljal 600 milijonov lir. Poskusno je obrato- val že lanko leto ter so vskladišči- li okoli 45.000 stotov sadja in ze- lenjave. Sodiijo, da se bo količina blaga letos občutno povečala in da bo dosegla 60.000 stotov.

Ker gre za ravnanje z veli- kimi količinami blaga, so morali zadružniki poskrbeti tudi za nje- govo prodajo. Odprti so si pot na ve- like trge v naši deželi ter v vsa večja središča v severni Italiji. Na trgu na debelo v Trstu imajo svojo stojnico, prisotni so v Mi- lanu, Veroni, Benetkah itd., hkrati pa si utirajo pot tudi na inozem- ska tržišča.

Ker je središče locirano ob državni cesti Trst-Benečje, po ka- teri je gost promet osebnih vozil, so odprli tudi trgovino za drobno prodajo in prodajalno v Lignanu.

Odprtje zadružnega središča za sadje in zelenjavo bo prav gotovo ugodno vplivalo na proizvodnjo ter zaustavilo padec v pridelovanju te- katerih vrst sadja, zlasti breskev. Manjši interes za pridelovanje sadja se je pričel pokazati predvsem zato, ker je imelo v času «lote» zelo nizko ceno, prav gotovo premajhno za kritje pridelovalnih stroškov, kar je kmetom jemalo voljo do de- la. S pomočjo hladilnikov, v ka- terih bodo zadružniki lahko tudi za daljšo dobo shranjevali svoj pri- delek, bodo bolje uravnali pre- skrbno trga, kar bo prineslo oboje- stranske koristi, proizvajalcem in - upamo - tudi potrošnikom.

Trgovsko podjetje Manufaktura v Novi Gorici, ki prireja v svoji pro- dajalni v nebotičniku občasne raz- stave likovnih umetnikov, razsta- ve čipk, narodnega blaga, itd. je odprlo včeraj dopolne zanimivo raz- stavo starih stenskih in žepnih ur, ki jih je za to priložnost posodil Stanko Lozar iz Oseka pri Šemp- su. Svoja slikarska dela pa razstavl- ja Ruža Krašovec iz Nove Gorice.

PRED KONFERENCO V TRSTU

Danes v Gorici na pokrajini posvet o slovenski manjšini

Poročiloma bo sledila razprava

V dvorani pokrajinskega sveta v Gorici bo danes ves dan posvet o slovenski manjšini, ki ga prireja pokrajinska uprava. Ta posvet bo služil kot predpriprava za medna- rodno konferenco o manjšinah, ki bo junija v Trstu. Znano je namre- č, da se je goriska pokrajinska uprava že pred tremi leti s posebnim sklepom pokrajinskega sveta odločila za sodelovanje na tržaški konferenci.

Na današnjem posvetu hosta dva sodelavca goriskega sociološkega inštituta prebrala poročila o pravnih in socioloških aspektih sloven- ske manjšine v naši deželi, nato bo sledila diskusija. Posvet se bo pričel ob 9.30, trajal bo do 13. ure, popoldne pa se bo delo nadalje- valo ob 15. uri.

Tudi letos mladinsko srečanje Gorica-Venlo

Goriška občina ob sodelovanju občine mesta Venlo na Holandskem, bo tudi letos organizirala srečanje mladincev obeh mest. Kot je zad- nja leta običaj, odpotuje sredi ju- lija skupina Goričanov na Holand- sko, kjer preživi dva tedna počit- nic. V zameno pa bodo Goričani od 1. avgusta dalje sprejeli na svoje domove sovrtnike s Holand- skega.

Občina obvešča vse zainteresira- ne mladince, naj do 31. maja vložijo prošnjo na pristojnem občin-

skem uradu. Prošnje sprejemajo sa- mo za mladince, delavce ali dija- ke, v starosti od 15 do 18 let.

Jutri zaključna prireditve v Dijaškem domu

Gojenci Dijaškega doma «Simon Gregorčič» v Gorici vabijo starše, vzgojitelje, sošolce in ljubitelje slo- venske mladine na zaključno prire- ditev, ki bo jutri, v nedeljo, 19. maja ob 17. uri v domskih prostori- lih. Na sporedu so pevske, glasbe- ne in folklorne točke, recitacije in dramski prizori.

Za starše vseh gojencev bo ob 15.30 roditeljski sešestanek, na kate- rem bo prof. Ivo Berce spregovo- ril o odnosih med domačojim mladostnikom in starši. Vljudno vabljeni!

Šolske vesti

Ravnateljstvo gimnazije in liceja «Primoz Trubar» v Gorici sporo- ča, da bo v sredo 22. maja roditeljski sešestanek. Ta bo v risalnici učiteljskega, Ul. Croce 3, ob 18. uri. Starši dijakov ali njihovih namest- niki so vabljeni, da se sestanka u- deležijo.

Razstave

V galeriji Il Torchio v Ulici Mamell razstavlja tržaški slikar Guido Anto- ni. Slike bodo razstavljene do 31. maja.

Izleti

SPD iz Gorice priredi v nedeljo, 26. maja prvi spomladanski družin- ski izlet čez Vršič v Kranjsko goro, Jesenice do doma pod Golico. Po- tovanje z avtobusom. Vpisovanje na sedežu SPD v Gorici, Ul. Malta 2, do torka, 21. maja.

Slovensko planinsko društvo Gorica priredi jutri, 19. maja izlet na Poldanovec. Izlet bo veljal za eno prisotnost «Planinstvo in šport za vsakogar».

Kino

Gorica

VERDI 16.30-21.30 «I tre dell'opera- zione drago». B. Lee. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom. MODERNISSIMO 17.00-21.30 «Non c'è fumo senza fuoco». A. Girar- dot in M. Darc. Barvni film. Pre- povedano mladini pod 14. letom. CORSO 16.30-21.30 «Altimenti ci ar- rubbiamo». B. Spencer in T. Hill. Barvni film. VITTORIA 17.15-21.30 «Electra Clie- de». R. Bloche in B. Bush. Barv- ni film. Prepovedano mladini pod 14. letom. CENTRALE 17.00-21.30 «L'uomo che uccise se stesso». O. George in H. Neil. Barvni film.

Tržič

AZZURRO 17.30-22.00 «Mussolini ul- timo atto». Barvni film. EXCELSIOR 16.00-22.00 «Preparati i bar». Barvni film. PRINCIPE 17.30-22.00 «Il giorno del- lo sciacallo». Barvni film.

Nora Gorica

SOCIA «Biika za Okinavo», japonski barvni film ob 18.00 in 20.00. SVOBODA «Krvavi opij», italijanski barvni film, ob 18.00 in 20.00. DESKLE «Apostoli», nemški barvni film, ob 19.30. RENČE «Karate, jekleni mladenci», japonski barvni film ob 20.00. PRVACINA Prosto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Danes ves dan in ponoči je de- žurna lekarna Pontoni e Bassi, Raš- tel 52, tel. 7749.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Danes ves dan in ponoči je de- žurna lekarna Alla Salute, Ulica Co- sulich, tel. 72480.

V TRSTU NA PONČANI PRED NOVO ŠPORTNO PALAČO KONČNO OD TELEVIZIJE K CIRKUSU BREZ CENZURE!

Največja predstava leta v organizaciji Walterja Nonesa

- VSAK VEČER OD DANES, 18. DO 26. MAJA OB 21.15
- OB PRAZNIKIH DVE PREDSTAVI: OB 16.15 IN OB 21.15
- REZERVACIJE telefon 763-496

Ob marsikateri priliki imata pevski zbor «Jezero» iz Doberdoba in domača godba na pihala «Kras» skupne nastope. Tako je bilo v Doberdobi na praznik vstaje 25. aprila, ko je naš dopisnik posnel to sliko. Tako bo tudi v nedeljo, 26. maja, ko bosta tako zbor kot godba nastopila na prazniku sekteje bivših partizanov na Peči

PO SPREMEMBI V VODSTVU ZR NEMČIJE

Kakšen bo Scheel v vlogi predsednika republike

Koalicija socialdemokratov in liberalcev potrdila svojo slogo in moč - Scheel in Genscher poudarjata neobhodnost nadaljevanja »vzhodne politike«

Walter Scheel, dosednji vicekancler in zunanji minister, voditelj Svobodne demokratske stranke, je bil z glasovi socialdemokratov in liberalcev izvoljen za novega, četrtega predsednika republike ZR Nemčije. 1. julija bi položil prisego in prevzel od odhajajočega predsednika, Gustava Heinemana, najvišjo državno dolžnost, ki jo bo opravljal 5 let. S tem Walter Scheel zapuša aktivno partijsko politiko, zakaj ustava DR Nemčije pušča poglavarju države le malo prave oblasti, saj se funkcija predsednika republike izraža predvsem v predstavljanju ZR Nemčije v svetu, v podpisovanju in proglasjanju zakonov in moralno - političnem nadzoru »pravega državljanja«. In da sicer Bundesdag kandidata za kanclerja predlaga predsednik republike, pa resnična oblast pripada edinoletnemu kanclerju in njegovemu kabinetu.

Scheel je bil za predsednika iz-

voljen že na prvem glasovanju, in sicer s 530 glasovi socialdemokratov in liberalcev. Zadostovalo bi 519 glasov, prejel jih je 11 več. Kandidat krščanskih demokratov, Richard von Wiesszaecker, jih je prejel 498. Glasovalo je 1033 volivcev.

Tako je z Brantom odšel z aktivnega političnega prizorišča drugi arhitekt bunske koalicije. Res je Scheel napovedal možnost, da bo vnesel več politične vsebine v dolžnost državnega poglavarja, zlasti na zunanje političnem področju, vendar ga je bržkone pozornejši čitanje ustave preprečilo, da je to praktično nemogoče, ker bi sleherni poizkus prečitnega »politiziranja« najvišje državne oblasti vsekakor povzročil številne polemike, kakor tudi tolačenja, da si skuša vzeti več oblasti, kot mu jo ustava daje. Nekako se bo moral pomiriti s tem, da bo zdaj partijsko krmilo in vi-

cekanclersko dolžnost prevzel njegov naslednik, Hans Dietrich Genscher. Seveda so liberalci zdaj v skrbeh, da bo odhod uglednega Scheela za Svobodno demokratsko partijo izguba, ki je ne bo lahko nadoknaditi.

Scheel je v resnici bil dolga leta zastava liberalcev. Ko je leta 1968 prevzel od Mendeja vodstvo stranke, je z zanesljivim instinktom za spremembo časa povedel liberalce po novih poteh. Prepričal jih je, da se morajo zavzemati za določene družbene reforme in za politiko odpiranja proti vzhodu. Pokazal je tanek posluš za nove zahteve časa in je ne samo v liberalno stranko vnesel novo vsebino, marveč je takšna njegova usmeritev privedla tudi do zamenjave večine članstva partije, ker so iz nje izstopili ter se vključili med konservativce vsi desni liberalci, vtem ko so se k njej na novo pridružili tisoči novih, mladih in izobraženih ljudi. To je Scheelu omogočilo, da je z Brantom in socialdemokrati sklenil zavezništvo, da je krščanskim demokratom bila odzeta oblast in je tako uspel doseči določen preporod svoje partije. Scheel je torej bistveno prispeval k tistim spremembam v ZR Nemčiji, ki so povezane z Brantom imenom.

Spričo tega je vredna vse pozornosti izjava, ki sta jo nedavno v dveh ločenih intervjujih dala Scheel in Genscher, s katero sta poudarila pomen nadaljevanja »vzhodne politike« kot integralnega dela svetovnega procesa pomirnice. Ni smeti pozabiti, da so liberalci od nekdaj zadržani, da so prav oni, še pred socialdemokrati, zagovarjali potrebo odprta v odnosih do SZ, do dežel Varšavskega pakta in do DR Nemčije. Važno pa je, da sta oboja - Scheel, ki zapuša dolžnost zunanjega ministra, in Genscher, ki bo zdaj prevzel vodstvo bunske diplomacije - prav v trenutku zamenjave koalicijskih generacij na oblasti poudarila potrebo po kontinuiteti »vzhodne politike«. Razumljivo, da tako misli tudi bodoči kancler Helmut Schmidt, čeprav ni vključil v vlado Egonu Bahra.

Oba koalicijska partnerja v Bonnu poudarjata, neglede na nekatere drugačne poudarke, v bistvu nadaljevanje politike pomirnice do vzhoda. Zanimivo je, da je eden od govornikov opozicije, Leisler Kipp, znan sicer kot eden od redkih pristavev »vzhodne politike«, od Schmidtove vlade zahteval, da od te politike ne odstopi.

Kar se Helmuta Schmidta tiče, je on že zaključil sestavo nove vlade, koalicijski stranki pa sta seznani z imeni članov novega kabineta, ki so dobili. Liberalci so ohranili svoje ministre in resorje: Genscher prevzema zunanje ministrstvo, Mayhofer notranje zadeve, Friederichs gospodarstvo. Od socialdemokratskih ministrov ostanje v vladi Leber (obramba), Francke (mednarodne zadeve), Eppler (delež v razvoju), Focke (državstvo), Vogl (v bodoče ministar za pravosodje) in Arend (delo).

Novi socialdemokratski ministri, doslej vsi zapovedniki državnih sekretarjev, bodo Appel (finance), Matthefer (tehnologija in raziskave), Ravens (šolstvo), Gscheidel. Novi glavniki vlade bo znani časniki Klaus Belling, socialdemokrat. Schmidt se je pri izboru novih socialdemokratskih ministrov oprl na vladno ekipo, na ljudi, ki jih je preveril, na katerih politične izkušnje in dinamizem so mu lahko zanesli.

Schmidtova vlada ni »vlada presenečenja« in je samo relativno »vlada novih ljudi«. Novi kancler, ki to dolžnost prevzema v pogojnih okoliščinah in težkih pogledih, se dobro zaveda, da nima mnogo časa, v naslednjih dveh letih bo moral pokazati uspehe. Zato se je naslonil na politike, ki poznajo Bonn in bunske politike, ki so dole v tem smislu delali na drugih položajih v vrsti ministrstev in i-majo sprito tega velike izkušnje in vladnih poslih.

Zanimivo je, da je Schmidt obdržal v vladi vse tiste socialdemokratske ministre, ki pripadajo desnemu krilu partije, medtem ko so med novimi ministri kar trije, ki izhajajo iz sindikalnega gibanja in imajo v njem odlične zveze, med temi je Matthefer, ki ga smatrajo za pristaša umirjenega levega krila. Schmidt je očitno s tem hotel okrepiti zveze s sindikati, želel tako neutralizirati razlike okrog bodoče gospodarske politike in s odločanja.

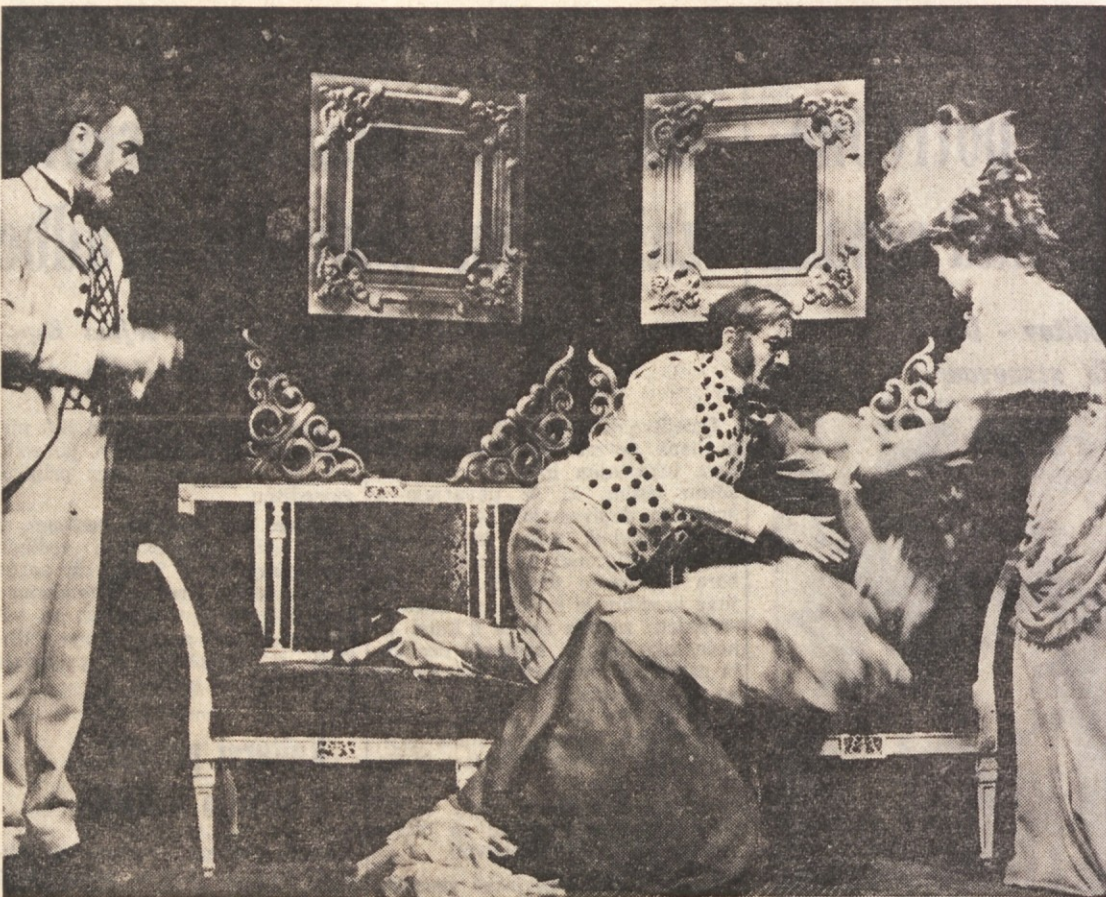
Skratka, novi uravnoteženi Schmidtov kabinet je skrojen tako, da mu bo omogočeno uspešni politično kontinuiteto z Brantom vlado, obenem pa na bolj dinamičen in pragmatičen način speljati Schmidtove namere ter ustvariti vtis »novega zaleta« bunske koalicije.

polnile se vam bodo čustvene želje.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Pokazali boste dovolj opreznosti ter se ognili nekaterim napakam. Ne ustvarjajte nepotrebnih splov. **KOZOROČ** (od 21.12. do 20.1.) Prepričali boste nekega sodelavca o pravilnosti svojih misli. Skupni spomini bodo utrdili prijateljstvo.

VOĐNAR (od 21.1. do 19.2.) Odločno vpeljite v svoje poslovne nove metode. Ognite se vsa kršna prepira z družinskimi člani.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Poiščite si novih zaveznikov, ker s starimi ne boste daleč prišli. Treba bo upoštevati tudi mnenje drugih.

Prihodni teden, v petek, 24. maja, bo SNG iz Ljubljane gostoval v Kulturnem domu z delom A. I. O. strovskega »Volkovi in ovce«. Z istim delom bo nastopilo še v soboto, nedeljo, ponedeljek in torek. Na sliki prizor iz omenjenega dela

V ZNAMENJU BITKE ZA ZDRAVO OKOLJE

Radioaktivna nevarnost oporišč ZDA v Italiji

Prišlo je že do raznih nesreč in zahvaliti se je le golemu naključju, da niso imele tragičnih posledic - Kaj je pokazala analiza morske vode pri otoku La Maddalena

Prav vsi dobro vemo, da imajo Združene države Amerike v Italiji svoja vojaška oporišča. Ni pa nam znano, koliko je teh oporišč v resnici. Po uradnih podatkih, katerih objavo Američani »milostno« dovoljujejo, je takšnih oporišč devet; zelo verjetno pa je njih število višje - v tem primeru gre za tajno oporišča. To da pustimo to vprašanje, kajti zanimaja nas predvsem problem, ali ta oporišča pomenijo morda določeno radioaktivno nevarnost za ljudi, ki bivajo v njihovi neposredni bližini. Pri tem mislimo na grozno nevarnost jadranskega izžarevanja.

Zadevo si je vzel k srcu, kakor piše ugledni tehnik »Panorama«, tudi 36-letni sodni funkcionar Gianfranco Amendola, bivši šef kabineta v resorju za okolje (to mesto je moral zepustiti o ne povsem pojasnjenih okoliščinah pod pritiskom višjega sodnega sveta). Amendola je že pred štirimi leti »napovedal« vojno« vsem, ki kakorkoli kvarijo, zlasti pa okužujejo človekovo naravno okolje. No, v začetku tega meseca (maja 1974) je moral opustiti raziskave okoli (ne)varnosti ameriških vojaških oporišč in zadevo preprosto »arhivirati«.

Možakar je zaprosil državni odbor za jedrsko energijo (CENEL), višji svet za zdravstvo (Istituto superiore di sanità) in obrambno ministrstvo, naj mu posredujejo natančne podatke o radioaktivnosti, ki so jo zaznamovali v bližini ameriških oporišč. Naproseni so mu prijazno odgovorili, da z navedenih podatkov nimajo, da v stinski razpoložljivi je ameriška vojaška poveljstva, ki pa jih smatrajo za vojaško tajnost; zategadelj ni možen nikakšen juridicni (pravni) poseg - ključevalo o najemnikih pogodbah oporišč sodi v pristojnost rimske vlade in so vezane na strogo državno tajnost...

Brez omenjenih podatkov seveda Gianfranco Amendola ni mogel ugotoviti tega, ali se je radioaktivnost na področjih, kjer so ameriška vojaška oporišča, v zadnjih letih povečala ali ne.

V petih ameriških oporiščih na kopnem (Bagnoli pri Neaplju, Aviano pri Veroni, planota nad Aslagon in dve raketni oporišči v Apuliji) in štirih pomorskih (Tarranto, Neapelj, La Maddalena in La Spezia) je na dnevnem red »manipuliranja« radioaktivnih sredstev, ne da bi kdo nadzoroval, kakšne učinke utegne to imeti na ljudi in sploh okolju. Posebej velja omeniti, da se vse te nevarne naprave nahajajo v bližini močno obljudenih krajev, kjer bi morebitna sprostitev jedrskega izžarevanja imela grozne posledice!

Do raznih nezgod je sicer v ameriških oporiščih že prišlo in le golemu naključju se je treba zahvaliti, da ni bilo kake tragedije. Leta 1967 je ameriška jedrska podmorica »Tresher« med zapuščanjem nezposeljskega pristanišča trčila v neko tovorno ladjo; tri leta pozneje (1970) se je pred Neapljem (kamor zelo pogosto zahajajo ameriške podmorice v okviru sredozemskega brodogoja ZDA) pripetila na las podobna nesreča. V obeh primerih se je po mnenju strokovnjakov razliko v morje tipično podmorsko gorivo - kobalt 60, ki vsebuje silno radioaktivno moč. A v obeh primerih so Američani potolžali »razburiljeve«, češ, nobenega razloga nimate, da bi se razburjali, nikakva nevarnost vam ne preti.

Javno mnenje, ali bolje zaskrbljenost, pa je vendar nekaj drugega: obzoru za jedrsko energijo CENEL je pod pritiskom javnega

RADIO VIZIJA

SOBOTA, 18. MAJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA	
PRVI KANAL	
9.30	- 11.30 <i>Sola</i>
12.30	POLJUDNA ZNANOST <i>Profil protagonistov</i> Veliki poveljniki druge svetovne vojne: Harris
12.55	Komični filmi
13.30	DNEVNIK
14.10	Odprta <i>sola</i>
15.40	- 17.00 <i>Sola</i>
17.00	DNEVNIK <i>Izbranje loterije</i>
17.15	PROGRAM ZA NAJMLAJŠE Otok kobilic - Sedma epizoda
17.25	<i>Zgodbe Flicke in Flocka</i> Risanka
17.35	PROGRAM ZA MLADINO Dirodorlando - nagradno tekmovanje Oddajo vodi Ettore Annenna
18.30	POLJUDNA ZNANOST <i>Obisk muzeja: Muzej v Pekingu</i>
18.55	Sedem dni v parlamentu
19.20	Nabožna oddaja
19.30	<i>Kronike dela in ekonomije</i> Vremenska napoved
20.00	DNEVNIK
20.40	RISCHIATUTTO Nagradno tekmovanje, katerega vodi Mike Bongiorno A - Z: <i>Dogodek - kako in zakaj?</i> Oddajo pripravil Luigi Locatelli, vodi v studiu Bruno Ambrosi
21.45	DNEVNIK
22.30	Vremenska napoved

DRUGI KANAL	
18.15	Sodobno poučevanje
18.45	<i>57. kolesarska dirka po Italiji</i>
19.15	DRIBBLING Tedske športne aktualnosti
20.00	PAOLO BORDONI Izjava skladbe Roberta Schumann: <i>Carnaval</i> op. 9
20.30	DNEVNIK
21.00	<i>Ljudje in znanosti</i>
21.50	CANNON Eden od šestih - Telefilm Režira Jerry Jameson, v glavnih vlogah nastopajo William Conrad, William Windom, Don Gordon, Sorrell Booke, Judy Dayton, Stewart Moss itd. Benčni funkcionar: Harry Kendrick, zaprosi Franca Cannona, da bi razjasnil smrt njegove tajnice, Diane Woodward, ki je bila umorjena v avtomobilski nesreči. Kendrick je imel z njo ljubezensko razmerje, zato privatnemu detektivu naroči, naj bo v svojem poizvedovanju kar se da diskreten. Detektiv se poveže najprej s policijo nato ugotovi, da je umorjena pred svojo smrtjo imela odposlati dve fotokopiji osmrtnice (v zvezi z nesrečnim koncem nekega potapljača) bratu in še neki drugi osebi. Cannon govori z bratom, nakar tudi ta nesrečno konca, vtem ko neznana oseba skuša ugonobiti tudi Cannona. Ko zatem pride do izsiljevanja Kendrixa v zvezi z nekaterimi njegovimi fotografijami z Diano, je Kendrixa jasno, da je primer v zvezi z ropom v neki banki v San Franciscu.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA	
9.30	- 12.30 TV šola Zdravilna pesen, Darinka Radović, Marksizem, Čarobna pišča, Seminar, Naravne lepote
16.45	Rokomet: DINAMO - BORAC
18.00	Obzornik
18.15	KJE IZVIRA NIL? Angleška serija šestih nadaljevanj. Posneta je po najboljši tradiciji žanra, v katerem so Angliji mojstri: elementi dokumentarnega filma se tesno prepletajo z igranim filmom. Gre za obnovitev enega najbolj spektakularnih iskanj v zgodovini, za iskanje izvira Nila. Odkar se je pred 2500 leti grški zgodovinar Herodot obrnil nazaj pri Assuanem jezero, je človeštvo razmišljalo o tem, da neke mora izvirati tiseko, ki se brez pritoka ali kaplje dežja razliva po več kot tisoč milj dolgi površini. Gre za obnovitev ekspedicijske šesterice mož, za katere so značilna nasprotja v značaju in vedenju. Razjeda jih ljubosumje, omalovažuje drug drugega in se obrekujejo ob vsaki priložnosti. Zdi se, da jih usoda ni mogla bolje povezati v tej drami. Film režira Christopher Ralling, Fred Burnley in Richard Marquard. V glavnih vlogah nastopajo: Michael Gough, John Quintin, Keith Buckley, Norman Rossington itd.
19.15	Mladi za mlade
20.00	DNEVNIK
20.20	Tedenski notranjepolitični komentar
20.30	TV festival JRT 74
20.30	POZORISTE U KUČI Mladinski festival v Subotici
21.00	CANNON
22.05	Serijski film

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA	
19.45	STARSI V TEZAVAH Film iz serije »Lubezen na podstrešju«
20.15	DNEVNIK
20.30	POT V SVOBODO Film iz serije Colditz
21.20	DO VRATU V ZAGATI Film iz serije »V zadnjem trenutku«
21.50	Mal koncert Koncert za klavir in orkester, solist Aci Bertonecelj, dirigira Samo Hubad

TRST A	
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15	Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Poslušajmo spet; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Avtorada; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncertisti v dežele; 18.55 Motiv G. Saffreda; 19.10 Družinski obzornik; 20.00 Sport; 20.35 Teden v Italiji; 20.50 »Vila ob jezeru«, radij. predaba; 21.30 Vaše popevke; 22.30 Relax ob glasbi.

TRST	
12.10	Plošč; 12.15 Deželne kronike; 14.40 Tretja stran; 15.10 Pogovor o glasbi; 16.10 Program o poklicih; 19.30 Deželne kronike dela in ekonomije.

KOPER	
6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30	Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Jutranja glasba; 9.30 Minghetijev show; 10.45 Prijateljica Vana, nasveti in glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Na dvojnem tiru; 15.30 Jugoslovanski pevci; 16.15 Poskočnice; 17.00 Zapojmo in zaigrajmo; 17.45 Primorska in njeni ljudje; 18.00 Vročih 100 kilovatov; 19.00 Za prijeten konec tedna; 20.00 Prijeten večer ob glasbi; 20.00 Glasbeni week-end.

NACIONALNI PROGRAM	
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 21.00	Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 12.10 Glasbeni program z G. Meccio; 13.20 Preizkušajo se dilenti; 14.07 Odprta linija; 15.10 Veliki variete; 16.30 H. Ibsen »Casa di bambola«; 18.40 Franco Cerrri in njegov orkester; 19.15 Nabožna oddaja; 19.42 Plošč; 20.20 Koncert; 22.00 Ponovno na sporedu z D. Modugno.

II. PROGRAM	
7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 18.30, 19.30	Poročila; 7.40 Pevci lahke

glasbe; 8.40 Pesmi za odrasle; 9.35 Strnjena komedija; 10.05 Plošča za poletje; 10.35 Variete z G. Bramierjem; 11.35 Program za avtomobiliste; 11.50 Zbori z vsega sveta; 12.40 Zgodovina ital. popevke; 13.35 Herb Alpert in Tijuana Brass; 14.00 Plošč; 15.40 Gledališke aktualnosti; 16.35 Glasbeni instrumenti; 17.30 Posebna reportaža; 17.50 Ping-pong; 18.05 Folk glasba; 18.35 Lahka glasba; 19.00 Plošča za poletje; 19.55 »Tosca«, drama - Poje Beniamino Gigli.

III. PROGRAM
8.35 Jutranji koncert; 9.30 Radio za šole; 10.00 Koncert; 11.40 Prokofjev; 12.20 Sodobni ital. glasbeniki; 13.00 Glasba skozi čas; 14.30 Idiot - opera; 16.30 Joseph Bodin de Boismortier; 17.25 Brez naslova; 18.00 Skeči; 18.45 Gledališke in filmske aktualnosti; 19.15 Večerni koncert; 21.30 Milanski koncerti - dirigira Zoltan Pesko.

SLOVENIJA
7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.00 Jutranja kronika; 8.10 Glasbena mašinka; 9.05 Pionirski tednik; 9.50 Predstavljamo vam: 10.15 Glasbeni drobci; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoluden; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Čez travnike in polja; 13.15 Zabavna glasba; 13.30 Priporočila vam...; 14.10 S pesnjico in besedo po Jugoslaviji; 16.00 Dogodki in odmevi; 15.40 Naši operni pevci; 16.40 Glasbena medijara; 16.45 S knjižnega trga; 17.20 Gre mo v kino; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 18.45 Naš gost; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Ansambel Jožeta Kampača; 20.00 Radijski radars; 21.15 Ansambli zabavne glasbe; 22.20 Oddaja za naše izseljence; 23.05 S pesmijo in plešom v novi teden.

Prizor z dolinske razstave

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Z nekim potovanjem si boste ustvarili pogoje za dober poslovni uspeh. Vaše pobude bodo ugodno sprejele.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Zaradi vašega boječega nastopa, se bodo razmere na delovnem mestu poslabšale. Prijetno srečanje.

DVOJČKA (od 21.5. do 20.6.) Vašim nasprotnikom ne bo uspelo, da bi vam onemogočili uspeh. Več posvetite družini.

RAK (od 21.6. do 20.7.) Preden se lotite nekega posla, preglejte še enkrat svoj načrt. Ljubljena oseba vam bo v veliko oporo.

LEV (od 21.7. do 20.8.) Trenuten uspeh naj vam ne odvzame poguma. V sporu z ljubljeno osebo pokažite več pomirljivosti.

DEVICA (od 21.8. do 20.9.) Ne zapravljajte svojih energij v spopadu z nepremagljivimi ovirami. Prijeten večer v družinskem krogu.

TEHTNICA (od 21.9. do 20.10.) Danes se vam bodo zdeli vsa vprašanja lahko rešljiva. Pazite, da bi denarja ne zapravljali po nepotrebnem.

SKORPIJON (od 21.10. do 20.11.) Sprejete nekatere odgovornosti bo povečalo vaš ugled. Iz-

S poti po Avstraliji

Ljudje iz sanjskega časa

Avstralija šele zdaj spoznava svoje pregrehe nad domorodci

Večposlaništvo avstralskih domorodcev stoji pred zveznim parlamentom v Canberri na skrbno negovani in zalivani angleški travi. V ozadiju je velik vodomet, za njim jezero, za njim pa daleč v ravni črti mogočna stavba avstralskega vojnega muzeja. Večposlaništvo je skromno: en sam šotor, prekrit z napisi, ki pozivajo belo vladno in parlament, naj priznata avstralskim domorodcem tiste pravice, ki jim grede.

Šotor so postavili 26. januarja 1972 iz protesta proti dejstvu, da so črni Avstranci edini domorodci na svetu, ki nimajo zakonske lastninske pravice do zemlje v rezervatih in jim do sledi tudi ni bila priznana nikakršna odškodnina za odvzeto zemljo. V šotoru je sedel Fred Fogarty, domorodec in predsednik združenja »Gvalva daraniki«.

Fred je močan mož pri štiridesetih letih, čokoladne polti, mirnega pogleda in še mirnejših rok. Ima močne, sposobne roke kakšnega dobrega mehanika. Mirno govori in mirno obravnava krivice, proti katerim se bojujejo njegovi ljudje.

Začeli so se organizirati. Poti nazaj ni bilo več. Pridrži se jim je Fred Fogarty, doma iz Queenslanda. Fred je hodil okoli s svojim magnetofonom in snemal nanj pesmi, ki so jih prepevali domorodci ob »koroborijah« (posvečitev obredov za mlade). Med prvim sestankom, ki se ga je udeležil, je bilo kot iz šajka. Zbrani so bili Bill, Jack Phillips, Bill Ryan, Wes Smith. Ozrl so se in Jack je rekel: »Glej ga, pod srajco ima magnetofon... Bo treba popaziti nanj, morda je špijon.« Toda tale Fred je vstrajal, prišel se je v Kulak in spremeni podobno kraja. Sezidal je nekaj hišic in ostal tam...

Navsezadnje ni važno, ali so prišli pred 30.000 ali 20.000 leti — čeprav pomembna arheološka odkritja govori o pridružitvi številki — važno je, da so prišli v »sanjskem času«, kot ga imenujejo avstralski domorodci. »Sanjski čas« je čas njihovih podobenstev spominov in nagonov, čas nastajanja njihovih kozmičnih predstav, čas, ki je prav tako siv in daven, kot je siva in neskončna Avstralija. In ta čas je za avstralske domorodce še prav tako živ — če ne še bolj živ — kot je sedanji čas.

Njihov sanjski čas je tako starodaven, da ga merimo z geološkimi razsežnostmi. Dostop do avstralske celine je bil razmeroma lahek med zadnjo veliko ledeno ploščo, ki je bil dober del vode na Zemlji zamrznjen v debelo ledeno ploščo, ki je raztezala čez vso Kanado, severno Evropo in širni območje Antarktike. Zato se je gladina oceanov občutno znižala. V določenih obdobjih je bilo morje devetdeset in celo dvesto metrov nižje, kot je danes. V tistih časih so bili današnji otoki Java, Borneo in Sumatra del azijske kopne. Avstralija in Nova Gvineja sta bili ena celina. Med eno in drugo celino je bila veriga otokov in nikjer ni bilo morje širše od 160 kilometrov.

Pred kakimi 15.000 leti se je začela Zemlja segrevati in led se je jel poglajati. Pred kakimi 10.000 leti se je morje toliko dvignilo, da je ločilo Tasmanijo, Kengurujski otok in druge pribežne otoke od avstralske celine. Domorodci na Tasmaniji so bili odrezani od Avstralije in so se začeli razvijati po svoje. Ko se je morsk gladina še bolj dvignila, je Torresova ožina odrezala Novo Gvinejo od Avstralije, katere sedanje obale so se izoblikovale pred 5.000 leti.

Ime mi je Vajpudanja ali Vadžir-Vadžir. (Če se vam zapleta jezik, me lahko kličete Phillip Roberts. To je moje belo ime.) Sem polnokrvni domorodec iz plemena Alava z reke Roper na Severnem ozemlju.

Moje telo je prestalo ogenj plemenske posvetitve. Podvrgli so me številnim tabujem. Kot otroka me je s pesmijo uročil in mi zavalil smrt črni doktor, plemenski vrač, ki je hotel uničiti

mene, da bi kaznoval moj klan. Rešil me je drug črni doktor.

Castil sem Kunapi, mater zemljo, v naših poganskih obredih. Verujem v mavrično kaco. Castil sem tudi gospoda Boga in verjel vanj in ta spadal med verama me je hudo zmedel.

V mladosti so me naučili zalezovati in loviti divjad, naučili so me, da sem se znal sam preživljati na zemlji in da sem skrbel za svojo družino samo s suličami in vumerami.

Poročil sem se z žensko iz plemena, ki mi jo je izbral stric, zakaj on me je vzredil in takšen je zakon. Rodila mi je šest hčera.

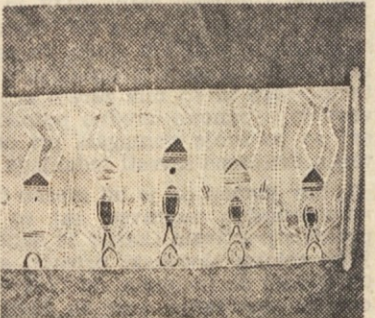
Moje življenje se je dramatično spremenilo nekega dne leta 1953, ko me je na Roper Riverju beli zdravnik izbral za svojega šoferja in pomočnika. Od takrat zdravim bele in črne z zdravili, narejenimi iz zelišč, precej podobnimi našim primitivnim zvarkom.

Toda navzlic svojemu znanju, nedavno pridobljenemu državljanstvu in svetovljanstvu sem še zmeraj in bom zmeraj ostal domorodec. Do svojega plemena imam obveznosti...

Avstralski domorodci so bili pretežno lovci in ribiči, proizvajalci mesa, s katerim so bogatili vsakdanjo rastlinsko hrano, ki so jo nabirale ženske in otroci. Kenguruje, emuje, posume, velike iguane in kače so pobijali s suličami in palicami in jih lovili v mreže, pasti, jame in zanke.

Vombate in druge živali, ki se zakopljajo v zemljo, so z dimom izvajali iz jabin in jih izkopavali. Palice in bumerange so metali med jate ptic, včasih tudi zato, da bi jih nagnali v skrite mreže. Ribe so prebadali s suličami ali lovili z vršami, kavlji ali ročnimi mrežami ali pa so jih omamljali z rastlinskimi sokovi. Na severu so s harpunami lovili želve, dugonje (morske krave), delfine, krokodile in velike ribe. Tjulinji so bili na južnih obalah Tasmanije pomemben vir prehrane.

...Pregnali so nas z naše zemlje, streljali so nas in nas zastrupili, jemali so nam hčere, sestre in žene... Koliko so jih zastrupili v Kilcoy... Ukradli so nam zemljo, ki nam je dajala hrano. Če smo bili lačni in si prisvojili malo moke ali ubili žival, da bi ga pojedli, so nas ustrelili ali zastrupili. Za svojo zemljo dobimo zdaj po eno odelo na leto...

Ko so se leta 1788 začeli Evropejci priseljevati v Avstralijo, je na tej celi živelo kakih 250.000 do 300.000 domorodcev v ločenih skupinah. S kolonizacijo Avstralije se je njihovo število naglo manjšalo celo takrat, kadar domorodci niso prihajali v stik z belci. Celo plemenske skupine so v nekaj letih izginile zaradi uvoženih bolezni in spopadov z belci. Avstralski domorodci pred prihodom belega človeka sploh niso poznali vrste »belih« bolezni. Bolezni, ki so jim bile podvržene razne vrste kengurujev, na sredo niso bile nalezljive za človeka. S prihodom belcev se je vse to spremenilo.

Leta 1798 se je epidemija črnih koz v sydneyškem okrožju širila od skupine do skupine po vodnih poteh in dossegla oddaljeno naselje Adelaide in ugonabljalna domorodce, še preden je belec raziskal to območje.

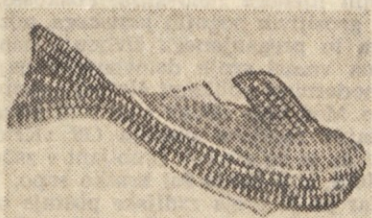
Cesar niso dosegli epidemije, je skoraj dokončal belec. Ponavljala se je žalostna zgodba ameriških Indijancev in drugih plemen in narodov, ki so jih razredinili priseljenci. Taisti priseljenci, ki so domorodcem ukradli zemljo, so lačnim črncem očitali tatvino, če so se polastili kosa kruha ali mesa na beli domačiji. Pogostokrat so beli gospodarji zastrupljali hrano in jo nalašč puščali ležati naokoli, kot da imajo opravka s podganami in ne z ljudmi.

Zemljevid prikazuje velikost kopnega in morja med zadnjo ledeno dobo, ko so se davni predniki avstralskih domorodcev pred 30.000 ali 20.000 leti priselili v Avstralijo. Morska gladina je 200 metrov nižja od sedanje: otoki Java, Borneo in Sumatra so bili del azijske celine, Avstralija in Nova Gvineja sta bili ena celina.

Edinstveno »večposlaništvo«: šotor, ki so ga postavili domorodci pred zveznim parlamentom v Canberri iz protesta proti krivicam in zapostavljanju.

Spominjam se dne, ko je prišla neka italijanska družina in kupila eno izmed okrepčevalnic. Njihov fant mi je nekoč rekel: »Ali bi prišel k nam za moj rojstni dan?« Potem sem mislil samo na to zabavo ob njegovem rojstnem dnevu. Toda ti stega dne, ko je bila zabava, mi je rekel: »Oče je rekel, da ne smeš priti na zabavo ob mojem rojstnem dnevu, ker si črna.«

Zares me je žgalo znotraj, zakaj vsak dan so si beli otroci in šoli izmislili nekaj, da sem se čutil drugačnega. Zbijali so opolke šale na račun mojih sester in jaz nisem vedel, kaj naj storim. Nikoli nisem čutil pravega prijateljstva ali prisrčnosti do belih ljudi. Ker si črna, doživljaš vsak dan kako sramoto. Imajo te ne samo za drugačnega, ampak tudi globoko manjvrednega, samo zato ker si domorodec.

Poskušal postati neviden. Zapišal oči in misli pred rasizmom, ker je tako stalen, da je videti brezkončen. Od vsega si odrezal. Na ničesar se ne moreš opreti. Ne moreš se pogovoriti z očetom ali materjo, ker ne veš pravih besed. Greš v cerkev in komu se lahko izpoveš? Spoznaš, da ni rešitve. Naposled se konča vse skupaj v tvoji notranjosti.

Ščasoma postaneš resnično zmešan — zares nor. Zatečeš se k alkoholu ali kakemu drugemu pregre-

hi. Zeliš si alkohola, ker se lahko sprostiš in se prijateljsko pogovoriš z ljudmi. Toda z leti zlezeš vase in če se hočeš sprostiti, se moraš napiti. Odrezan si od belcev in celo od črncev, ker misliš, da si edini, ki te žge v srcu.

Celo ko dorasteš, nisi varen pred rasističnimi žaljkami in posmehom. Izražajo se na najrazličnejše načine — v časopisu, na televiziji, ko greš po ulici, ko sedeš v avtobusu poleg njih in ustanejo in s tem zelo očitno pokazujejo, da nočejo se deti poleg tebe...

V zadnjih letih se je močno povečalo število domorodcev, predvsem v odročnih krajih. Danes je kakih 45.000 polnokrvnih domorodcev, 106.000 Avstralcev pa se je priznalo za domorodce pri ljudskem štetju leta 1971. Računajo, da bo pred koncem stoletja število domorodcev doseglo 300.000.

Nekoč je bilo v Avstraliji 500 do 600 »emenskih skupin« po sto do tisoč ljudi. Vsaka izmed teh skupin je živela na določenem ozemlju, ki so ga omejevale naravne ovire, kot so reke, pogorja ali puščave. Velikost ozemlja je bila odvisna od hrane, ki jo je bilo mogoče najti na njem. Plemena v srednji Avstraliji so se potikala po velikih širjavah, medtem ko so domorodci na plodnem subtropskem severu in v dolini reke Murray na jugu

Avstralije živeli na razmeroma majhnem ozemlju.

Domorodci so verjetno govorili 300 različnih jezikov. Med njimi je bilo dosti narečij. Domorodski jeziki imajo v osnovi podoben besednjak, vendar so med njimi pomembni razločki, kar zadeva slovnico. Odlikujejo se po natančnosti in jedrnatosti. Poleg vsakdanje govornice imajo domorodci na nekaterih območjih tudi poseben, sakralni jezik, ki ga uporabljajo pri raznih obredih in v pesmih. Ponekod uporabljajo poseben jezik tudi v pogovoru z bližnjimi sorodniki.

V Rockhamptonu je večina domorodcev živela na severnem koncu, kot se je imenovala naša četrt, zato je med vojno prihajalo tja tudi dosti črnih Američanov. Močan vtis je naredilo na nas, ko smo videli, koliko denarja imajo. Prav tako smo si zapomnili, ko so nam pripovedovali, kako ravnaajo z njimi belci. Slišal sem očeta in druge govoriti o tem, kako beli ameriški vojniki prepejojo črne Američane. Mislili smo, da smo z nami tako ravnaajo, dokler nismo videli, da se to dogaja tudi drugim črnim ljudem. Takrat sem bil še otrok — pripovedovali so mi o tem in ostalo mi je v spominu. V poznejših letih me je prizadelo, hudo prizadelo, ko sem videl, kolikšna je podobnost v ravnanju belih Američanov in belih Avstralcev.

Črni ameriški vojniki so tudi nekoč spremenili nazore belih Avstralcev. Belci so videli, da imajo črnci denar v rokah, črnci, ki so bili samozavestni in vztrajni in so ti gledali naravnost v oči, črnci, ki so bili mehaniki, vozniki buldožerjev, šoferji tovornjakov — zelo različni od črnih Avstralcev. Med vojno so nekateri beli Avstranci tudi začeli govoriti: »Glej no, tle fantje so prav tako dobri kot mi. Bojevali so se z nami v vojni. Izkazali so se...«

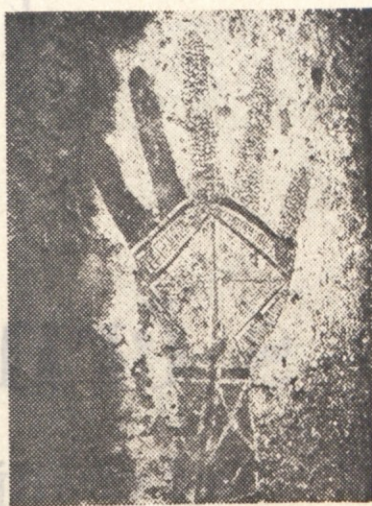

Ko se je leta 1945 končala vojna, se je v Avstraliji začela nova doba blaginje. V deželo so se začeli vsipati priseljenci, ki niso govorili angleško, ampak italijansko, grško, špansko, poljsko, srbskohrvatsko, slovensko... »Ausejsi« so jih sprva gledali z neupanjem. »Glej jih no, službe nam odpirajo, pa še angleško ne znajo.« Toda priseljenci so se naučili angleško in tudi službo je bilo čedalje več. Edini, ki ga je vojna ponovno razočarala, je bil spet avstralski domorodec.

Rahlo upanje, da se bo zanje obrnilo na bolje, ki se je rodilo med vojno, je naglo splahnelo. Rasizem ni izumrl. Domorodci so ostali zatirani in razredinjeni manjšina, kot so bili od leta 1788. Toda nekaj se je spremenilo. Vojna je pokazala, da beli gospodarji niso nadnaravna bitja, ki jim je že ob rojstvu usojeno, da bodo vladali črnim. V srcih domorodcev je vzplamtel upor. Prvi črni izobraženci so začeli izrekati zahteve po pravičnejših odnosih, domorodci so se začeli povezovati in javno nastopati. Prihajalo je do spopadov s policijo.

Spominjam se leta 1967. Črnci so prvič lahko šli v sleherni krmno, kjer jim prej niso smeli ne hoteli postreči, in so zahtevali, da jim postrežejo. To je močno vplivalo nanje. Zbirali so se v grupah po deset ali dvesto. Vriskali so in se veselili. Večini je mislilo, da so s tem po zakonu postali enakovredni belcem.

Belci so jih začeli zmerjati s pijanci. Če se belec napije, ni pijanec. Če se črnci napije, je pijanec in razgrajal. Toda nekaj se je le premaknilo. Premaknilo se je v ljudeh samih.

Tisto soboto nas je bilo samo kakih štirideset domorodcev, toda do nedelje se nas je nabralo tristo. Ko smo v nedeljo prikorakali pred parlament in postavili naše večposlaništvo (šotor), so poklicali na pomoč kakih 300 do 400 policajev, da bi nas razgnali.

Zelo so učinkoviti, policaji v Canberri so zelo učinkoviti. Prav kmalu so nas razgnali, podirli naše večposlaništvo in nas nagнали. To nas je še bolj ponižalo in razočaralo, ker smo bili tudi neumni. Mislili smo, da se bomo samo prišli za roko, pa ne bodo mogli priti do našega večposlaništva.

Tako učinkoviti so bili, da so z nami opravili v desetih minutah. Se vedno smo bili čustveno pretreseni in dekleta so hodila naokoli s krvavimi nosovi. Paula Coeja so divje pretepli in policija je počenjala še druge stvari in se nam smejala. Vsi smo vpili in ihteli. Toda na mestu smo sklenili: »Primojdanaj, to pot ste nas ugnali, toda vrnili se bomo prihodnjo nedeljo, pa nas poskušajte takrat razgnati...«

In res so prišli. Najlepše je bilo to, da se je tisoč domorodcem pridružil tri tisoč belcev. In potem so nekateri časopisi poročali, da so bili črnci nasilni, čeprav so si policaji samo poškodovali členke na prstih zaradi lisic, s katerimi so suvali fante in dekleta v trebuh. Kljub temu je bila to velika zmaga.

Dokler je bila na oblasti liberalno-agnarna vlada, je policija podirala »večposlaništvo«, demonstranti pa so ga sproti znova postavljali. Ko so decembra 1972 zmagali laburisti, se je to spremenilo. Večposlaništvo se je obdržalo in stoji še danes kot neprijeten pomnik dolga, ki ga ima bela Avstralija do svojih razredinjenih in zapostavljenih domorodcev.

Z leti se je nekoliko spremenilo tudi ozračje v deželi. Čedalje več belih Avstralcev se je jelo zavedati krivice, ki se godijo črnim. Časopisje je začelo čedalje obširneje in poglobljeno poročati o težavah in problemih domorodcev. V sobotnih prilozhah velikih časopisov v Canberri, Sydneyju, Melbourneu, Adelaideu in drugod so se začele pojavljati dolge zgodbe, pričevanja domorodcev, izjave sociologov, zgodovinarjev, arheologov, umetnostnih kritikov in vzgojiteljev, ki so začeli odpirati oči belemu človeku in mu buditi vest. Integracija s tujimi priseljenci je naučila starejše Avstralce nekaj strpnosti in razumevanja za mišelnost in kulturo drugih narodov. Znanost je začela temeljiteje raziskovati domorodčev preteklost in sedanost.

Nekaj se je vendarle premaknilo in se premika. Če povojne avstralske vladne nekega storile za domorodce, predvsem na Severnem ozemlju, kjer jih največ živi. Toda laburistična stranka je, še preden je prišla na oblast, šla najdlje vsaj glede formuliranja nove politike do domorodcev. Na 29 konferenci v Launcestonu junija 1971 je laburistična stranka sprejela resolucijo v kateri med drugim poudarja, da morajo dobiti domorodci enake pravice in možnosti kot vsi drugi Avstranci, da morajo prejemati enake plače za isto delo, da morajo dobiti šole, ki ne smejo zaostajati za drugimi šolami, s posebnimi učnimi načrti za črne otroke, da je treba sistematično in pospešeno zidati stanovanja za domorodce, okrepiti zdravstveno službo za odpravo gobavosti, trakuje, tuberkuloze, nalezljivih bolezni in smrtnosti dojenčkov (ponekod dosega ta 50 odstotkov!), da je treba vso domorodsko zemljo zaupati ustanovam, ki jih sestavljajo domorodci, da se mora vsak avstralski otrok učiti zgodovino in kulturo domorodcev in da je treba zagotoviti socialne delavce na vseh tistih območjih, kjer stanujejo domorodci v naseljih. Del tega programa se že izvaja — prepočasni in velikim težavam navkljub, kakaj glavni sovražnik je še vedno rasizem v mišelnosti prevelikega števila ljudi.

Hodil sem po Alice Springsu, mestecu v središču Avstralije. Hodil sem mimo posameznikov in gruči domorodcev. Včasih smo se spogledali. Bili so mladi in stari, ženske in moški in otroci. Iz njihovih oči je odsevalo vse tisto, kar odseva iz ljudi, ki so v nekakšni karanteni. Včasih se mi je zdelo, da vidim v njihovem pogledu nemo prošnjo, včasih prezir ali posmeh, včasih oboje, dostikrat pa željo po stiku, pogovoru, dobri besedi. Toda vedno sem čutil, da tisti pogledi prodirajo naravnost skozi mene, da me v hipu pretehtajo, ocenijo in razgalijo.

Božidar Pahor

NOGOMET

V FINALU TEKMOVANJA ZA «POKAL PRVAKOV»

BAYERN GLADKO ODPRASIL ŠPANCE
Z GOLI HOENESSA IN MÜLLERJA

V tej ponovljeni tekmi Atletico ni vzdržal pritiska nemških napadalcev

Bayern — Atletico 4:0 (1:0)
BAYERN: Maier, Hansen, Breitner, Schwarzenbeck, Beckenbauer, Roth, Torstensson, Zobel, Müller, Hoeness, Kapellmann.

ATLETICO: Reina, Melo, Kapon, Adelaro, Heredia, Eusebio, Salcedo, Luis, Garate, Alberto (Ufarte v 66. min.), Becerra.
SODNIK: Delcourt (Belgija).
STRELCI: Hoeness v 29. min., Müller v 57. min. in v 69. min., Hoeness v 81. min.

Dvadesetnajst naslov evropskega klubskega prvaka je prvič romal v Nemčijo, po prepričljivi zmagi Münchenskega Bayerna, ki je v ponovljeni finalni tekmi gladko odpravil Atletico iz Madrida, potem ko se je prvo srečanje po podaljških zaključilo neodločeno z 1:1.

Tokrat pa niso bili španski igralci sposobni, da bi zaustavili svoje

razigrane nasprotnike, ki so, posebno v drugem polčasu, po mili volji tekali po njihovem kazenskem prostoru in stalno ogrožali vratarja Reino. Hoeness in Müller sta dosegla štiri gole, prvi pa si je pripravil še nekaj ugodnih priložnosti, ko je le za malo streljal mimo vrat. Špancem pa se kar ni posrečilo, da bi bili kos Beckenbauerju in tovaršem v obrambi. Nekajkrat so se sicer približali vratarju Maierju ter celo zahtevali enajstmetrovko, vendar pa je bil belgijski sodnik Delcourt odločen in ni dodelil najstrožje kazni. Po prikazani igri pa je zmagala zaslužen španski klub, ki je bil v prvi polovici tekme, ko je prikažal precej drugačno igranje, kot pa v prvem srečanju. Atletico pa lahko v pravičilo za svoj polom navede, da je moral igrati brez Irurete, ki ga je FIFA izključila zaradi dveh opominov v mednarodnih srečanjih ter brez Ufarteja, ki je stopil na igrišče le v drugem delu tekme, ko je bila bitka že izgubljena.

tanti so naslednji: vratarji: Marić, Petrović in Mešković; branilci: Buljan, Krivokuća, Katalinski, Hatanjić, Dojčinovski, Hadžiabdić, Ramljan, Bogičević, Pavlović, Holcer; vezni igralci: Mužinić, Karasi, O. blak, Jerković, Acimović, Vlatić; napadalec: Petrović, Petrović, Bačević, Surjak, Bjeković, Bukal, Popivoda in Džajić. Vendar pa Bajević ne bo mogel igrati na prvem srečanju z Brazilijo, ker ga je FIFA izključila za dve mednarodni srečanja.

Poljska in Čile sta objavila seznami 22 igralcev, ki bodo potovali na svetovno nogometno prvenstvo v Zahodno Nemčijo.

SABLJANJE

TROFEJA «G. MARZI»

Sovjetska zveza
zmagala v Trstu

Sovjetska zveza si je dokončno zagotovila trofejo «Gustavo Marzi» v ekipnem sabljanju, potem ko je tretjič zmagala na mednarodnem turnirju, ki se je zaključil v Trstu. Sovjeti so po zmagi nad Poljaki in Madžari v zadnjem spopadu gladko odpravili tudi italijanske sabljače.

JADRANJE

V SESLJANSKEM ZALIVU

Jutri regata SPK Čupa

Slovenski pomorski klub Čupa priredi jutri jutraj v Sesljskem zalivu prvo spomladansko jadrno regato. Pred tem bo ob 9. uri «krst» širih novih jadrnic, ki jih je društvo kupilo za svoje udeležence. Start regate bo ob 10. uri. Organizatorji sprejemajo prijave do pol ure pred začetkom regate na društvenem prostoru v Sesljanu.

KOLESARSTVO

Vrsta dobrih kolesarjev
jutri na lonjerski dirki

Med domačimi zastopniki imata največ možnosti za uspeh Macarol in Bonanno

Jutri bo v Lonjerju start že 8. zaporedne kolesarske dirke veteranov za pokal Lonjerja, ki ga prireja domače športno društvo Adria. Letošnje tekmovalje pa bo potekalo poleg tega v okviru proslav 50-letnice organiziranega slovenskega športa v Italiji.

Tudi letošnja dirka, ki bo v glavnem šla po že tradicionalni trasi, bi morala biti dobro obiskana, saj je že dan pred zaključkom prispele nad petdeset prijav posameznih kolesarjev. Kljub temu pa je težko predvideti, kdo bo končni zmagovalci, saj je precej novih in mladih kolesarjev, dosti pa se jih bo vpisalo tik pred startom, kar velja

predvsem za tekmovalce iz Lombardije, ki se predstavijo v zadnjem trenutku.

Med domačimi predstavniki bi morala imeti največ možnosti za uspeh Macarol in Bonanno, medtem ko je med tržaškimi tekmece kaj malo konkurentov za dobro uvrstitev. Od ostalih prijavljenec pa je treba omeniti Rodo in Zuchinija iz Bologne, ki sta že lani delala pregledave delžne kolesarje in nameravata to storiti tudi letos.

Mladi kolesarji Adrie pa bodo v nedeljo v glavnem počivali, z izjemo Petelina, ki bo tekmoval na naporni, preko 100 kilometrov dolgi dirki v Premariacu. Tekmovalje je rezervirano za amaterje tretje kategorije, udeleženci pa bodo morali kar štirikrat voziti preko nekaj kilometrov dolga in strmega vzpona na Rocco Bernardo pri Ippisu v Furlaniji.

Radi

Odbojkarice Sokola, ki so se dobro izkazale v komaj zaključenem prvenstvu

ODBOJKA

V predzadnjem kolu 1. MD

Drevi slovenski derbi
med borovci in Domom

V 2. ŽD brani Kontovel prvo mesto

V predzadnjem kolu prve divizije pri članih bi se morali slovenski derbi med Borom in goriškim Domom. To bo obenem tudi poslednji nastop «plavih» pred domačimi navijači v letošnjem izrednem uspešnem prvenstvu. Goričani ne bodo zaigrali v svoji najboljši postavi, vseeno pa ne bodo poceni prodali lastne kože. Prav gotovo

bomo nocoj gledali zanimivo odbojkarstvo srečanje. Borovci si zaslužijo za tisto, kar so pokazali v preteklih nastopih in kar bodo pokazali v tem spopadu, več kot pričrčen aplavz številnih gledalcev.

2. DIVIZIJA — člani

V nadaljevanju prvenstva v 2. ligi bo Kras iz Zgonika igral derbi doma. V goste mu namreč prihaja solidna šesterka Arc Linee, ki je Kraševce v prvem prvenstvenem srečanju odpravila s 3:0. Zgoničani v dosedanjih prvenstvenih nastopih niso še pokazali vsega tistega, česar so sposobni. Upajmo, da se bo le obrnilo na bolje.

2. DIVIZIJA — članice

Zastopnice Bora odhajajo v goste k najmočnejši ekipi skupine, k prvi postavi FARIT. Prvo tekmo doma so «plave» izgubile po treh setih igre. To pot pa po vsej verjetnosti ne bo šlo vse tako gladko za nasprotnice.

V skupini «B», kjer igra Kontovel, bodo danes in jutri odigrali zadnje kolo. Potem ko so Kontovelce prepuštile UGSS točki brez boja, morajo nocoj premagati OMA za vsako ceno. V primeru zmagade bodo slovenske odbojkarice še ostale na prvem mestu lestvice in s tem imele možnost napredovanja v višjo ligo.

G. F.

LEIPZIG, 17. — Poljak Stanislaw Szozda je zmagal v deveti etapi ameriške kolesarske dirke Praha — Berlin — Varsava, medtem ko se je najboljši italijanski kolesar Guarnieri uvrstil na sedmo mesto. Na skupni lestvici vodi še vedno Poljak Mytnik.

SD Breg organizira v torek, 21. maja ob 19. uri v občinski telodavnici v Dolini

ODBOJKARSKI TRENING
ZA ZAČETNICE
Vabljeni letnik '59 in mlajši.

TOTIP

1. — prvi	2
2. — drugi	1
3. — prvi	X X
4. — drugi	1 X
5. — prvi	X 2
6. — drugi	2 X
7. — prvi	X
8. — drugi	X
9. — prvi	1 1 X
10. — drugi	1 X 2
11. — prvi	2 X
12. — drugi	X 2

Bruno Križman

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 18. maja 1974

ODBOJKA

1. MOSKA DIVIZIJA

18.00 v Trstu, stadion «1. maj»

Kras — Dom

2. MOSKA DIVIZIJA

20.30 v Gorici, Trg Culiat

AGI — Dom

20.00 v Nabrežini

Kras — Arc Linea

2. ŽENSKA DIVIZIJA

19.30 v Trstu, Istrska cesta

OMA — Kontovel

KOŠARKA

MLADINSKE IGRE

18.30 v Trstu, Ul. Caravaggio

SABA — Kontovel

JUTRI

NEDELJA, 19. maja 1974

KOLESARSTVO

8. POKAL LONJERJA

14.00 v Lonjerju

Prireja Adria

AMATERJI

14.00 v Premariacu

Nastopa tudi Adria

NOGOMET

5. POKAL ŠTANDREŽA

15.00 v Štandrežu

Prireja Juventina

3. AMATORSKA LIGA

16.00 na Padričah

Primorec — Edicolor

9.00 v Trstu, stadion «1. maj»

Union — Costalunga

ZACETNIKI

11.45 na Opčinah

Supercaffè — Breg

KOŠARKA

1. DIVIZIJA

10.30 v Trstu, stadion «1. maj»

Bor — Edera

KADETI

9.00 na Greti

SABA — Bor

DEČKI

11.30 v Trstu, Ul. M. Cengio

CGS — Bor

11.00 na Kontovelu

Kontovel — Lloyd A

11.00 v Trstu, Miramarski drev.

Ferroviario — Polet

ODBOJKA

2. ŽENSKA DIVIZIJA

10.30 v Trstu, Ul. Conti

FARIT A — Bor

NAMIZNI TENIS

MEDNARODNI TURNIR

9.00 v Štandrežu

Prireja PD «O. Zupančič»

KOLESARSTVO

«GIRO D'ITALIA» - 2. ETAPA

TUDI VČERAJ SPRINTERJI
PRIŠLI NA SVOJ RAČUN

Reybrouck ohranil roza majico - Danes prvi vzponi

POMPEJI, 17. — Tudi druga etapa kolesarske dirke po Italiji je postala plen sprinterjev. Tokrat se je uveljavil stari belgijski «slisjak» Seru, ki je po 121 km položne dirke premagal prav na ciljni črti Italijana Santambrogia ter svojega klubskega tovariša De Vlaemincka. Italijan Basso, eden izmed najbolj

znanih sprinterjev, pa se je uvrstil na peto mesto, medtem ko je četrtni zmagovalec Reybrouck ohranil roza majico.

Današnja druga etapa od Formie do Pompejev ni predstavljala za tekmovalce prevelikih ovir. Kolesarji so vozili složno, ni prišlo do pomembnejših akcij, poprečna hitrost pa je bila precej nizka. Strah pred napornimi etapami ter pred jutrišnjo etapno, ko bo treba voziti preko dveh vrhov, je bil prevelik, da bi kdo poskušal zmagati po pobeu.

Vrstni red na cilju 2. etape Formia — Pompeji (121 km):
1. Patrick Seru (Bel.) 2:49:11"
s poprečno hitrostjo 42,911 km/h
2. Santambrogio (It.)
3. De Vlaeminck (Bel.)
4. Fontanelli (It.)
5. Basso (It.)

Skupna lestvica po 2. etapi:

1. Reybrouck (Bel.) 7:05:23"
2. De Vlaeminck (Bel.)
3. Basso (It.)
4. Paoletti (It.)
5. Seru (Bel.)
6. Gauda (ZRN)
7. Antonini (It.)
8. Kuiper (Niz.)
9. Bitossi (It.)
10. Gavazzi (It.)

Tretja etapa bo potekala na 137 km dolgi progi od Pompejev do Sorrenta in bo prva resnejša preizkušnja za tekmovalce. Najprej bodo morali vzhiti preko 707 metrov visokega vrha Agrola, na katerega vodi precej dolga in strma cesta, nato pa še preko 1.131 metrov visokega Mont Fata. Skupna lestvica bo prav gotovo imela po tej etapi

točke. «Plavi» so v tem prvenstvu osvojili že tri zmage, kar je za našo ekipo, ki je startala le v srečnejših nastopih, res lep uspeh. Borovci bodo po vsej verjetnosti igrali s to postavo: I. in J. Kuferšin, Furlanić, Francia, Ražem, Klobas, Oblak, Kravos, Hrvatit in Lasković.

CIUDAD MEXICO, 17. — Izločili na srečanju moškega svetovnega odbojkarstva prvenstva bo Italija igrala v Guadalajari, skupno z Vzh. Nemčijo, Kubo in Venezuelo.

Mlade košarkarje Kontovela čaka danes nevarna tekma z Lloydom

KOŠARKA

Danes in jutri bo v tem prvenstvu zadnje kolo. V B skupini bo Kontovel igral odločilno tekmo za prvo mesto z Lloydom Adriaticom, ki je v tej skupini še nepremagana. Kontovelci so trenutno v dobri formi, kar so potrdili tudi v zadnjih prvenstvenih srečanjih. Trener Kafil in njegovi varovanci se seveda zavedajo težkoč tega srečanja, saj je Lloyd nevarna ekipa z dobrih posamezniki in z učinkovito napadalno igro. Kontovelci so do sedaj izgubili le eno tekmo, in sicer proti Lloydju, ki jih je na domačih tleh visoko premagal. V primeru zmagade bi bil ta eden največjih uspehov naše mladinske košarke.

Naši predstavniki
na vodilnih mestih

V prvi diviziji bodo borovci igrali proti miljski Ederi

Polet pa bo gostoval pri Ferroviariu, ki je presenetljivo premagal Italsider. Poletovci so še vedno na predzadnjem mestu lestvice in zato bodo morali jutri igrati odločno in samozvestno, da popravijo svoj položaj.

V A skupini čaka Bor težka naloga, saj bo v gosteh igral proti Centro Giovanile Studenti. V primeru zmagade bi naši košarkarji osvojili drugo mesto skupno z Don Boscom.

KADETI

Borovi košarkarji bodo jutri odigrali zaostalo tekmo proti SABA, ki so jo svoj čas odložili zaradi dečja. Srečanje bo za naše košarkarje precejšnje važnosti, saj bi v primeru zmagade osvojili končno tretje mesto.

Srečanje bo jutri, ob 17. uri, na odprtem igrišču na Greti.

PRVA DIVIZIJA

Jutri se bo zaključil prvi del prvenstva prve divizije. Borovci bodo v tem kolu igrali proti miljski Ederi, ki je na zadnjem mestu brez

TONE
SVETINA

Bil je sit dvočlonežev vseh vrst. Menjali so barve kot kameleoni... Eni so bili farški, drugi sokolski, eni režimski, kanarčki, ki so se sprosti barvali po potrebi, ki je pač nanoslo... Včasih je užival, če je komu snel masko z obraza in ga ozmerjal... Bodimo ljudje, si je rekel, če nič boljšega ne moremo biti...

Nama s Tincio ni namenjeno, da bi se vzela... Zazelel ji je, da bi srečno prišla čez veliko lužo. Zaspal je v mislih nanjo.

8

Od vzhodnega do zahodnega dela stene se je prek njenih petih stebrov in mnogih grap vilo navzgor je precej smeri. Povsod, kjer je navpičnost le malo popustila, si je boja in zmagde želez človeški duh izsilil pot.

Zdaj, ko sta Pavla in Gostiša preplezala se Jugov stebri in so Joža, Miha in Stane napravili varianto med skalaško in Pruski-Szalayev smerjo, so bili vsi večji problemi stene že rešeni.

V Joževi glavi je ključal še strašni stebri za Ladjjo. Ali tam je bila navpičnost tako grozljiva in neznano tako očitno, da je ta poskus odložil. Nepreplezana je bila tudi

stena Sfinge. Toda s tehničnimi sredstvi, ki so jih imeli na razpolago, bi bil poskus preplezati Sfingo čista norost.

Se od takrat, ko so se dajali s speljavanjem prvenstvene smeri čez Črni graben in so v njem odkrili v obe smeri stene stene gamsov, je Joža ostala misel, da gamsi prečkajo vso steno s trentarske strani od Luknje pa do Cмира. Če steno prečkajo gamsi, zakaj je ne bi človek?

Miha se je kot lovec takoj navdušil, da bi prečkali steno po gamskih siledih. Nekajkrat sta šla na ogled. Čez zimo pa sta iz Stenarja napočila sistem polic in gredi ter napravila dobre fotografije. Na njih je bil problem rešen, in tudi v glavah. Toda kakšno bo plezanje v resnici, si še niso bili na jasnem. Da bi bila družba bolj pestra, se je navezati pridružil še mladi strojevodja Matevž, novi Jožev prijatelj. Pripravljali so se vso poletno sezono. Miha je smer že vnaprej krstil za Zlatorogove staze.

Desetletja, ko so zahajali v gore in so se srečevali s pastirji, kmeti in starimi lovci, so poslušali pripovedke o belem kozlu z zlatimi rogovi, ki so se prenašale iz roda v rod. Bile so to zgodbe, ki jim je lahko vsakdo po svoji fantaziji kaj dodal ali odzvel, kakor je pač naneslo.

Sedeli so ob ognju v pastirski koči v Vratih: Joža, Stane, Matevž in Miha. Zunaj je treskalo, kot bi se nebo spuntalo. Strele so slepile oči, po skodlah pa je vztrajno štopotal dež. Steklenica je krožila od ust do ust, Miha pa je pripovedoval o Zlatorogu, gamsu, ki je že stoletja razburjal fantazijo mladim in starim v vseh dolinah okoli Zlatoroga.

Joža je prižgal pipo in dal na ogenj naročje suhih polen. Matevž pa je vrgel v plamene šopek brinovja, da bi lepše dišalo in da bi pregnel strelo.

«Da, stari mojstranski lovci govorijo o Zlatorogu, ki je prihajal s pašnikov na trentarski strani Triglava v severno steno. Nekje v Črnem grabnu je bilo njegovo skrito, nikomur

dostopno domovanje. Sredi tisočmetrskih sten, med prepadi in plazovi, ki bi ubili vsakoga, kdor bi si drznil plezati v njegovo zavetje, je kraljeval vsemu živemu in mrtvemu daleč okoli Triglava.

Možje pravijo, da je šel Zlatorog skozi vso širjavo stene onkraj ledenika proti bohinjskim goram k Bogatinu in Komni, skozi dolino Triglavskih jezer. Tod so se pasle črede njegovih belih koz. Daleč stran od ljudi in navadnih živali, visoko med nebom in zemljo je živel božanski trop, toda so bivalne vile, škrajte, žli in dobri duhovi, ki se jih ljudje še danes spominjajo s hvaležnostjo... Najbolj so jim ostale v spominu bele žene rojenice. Prikazovale so se v dolini in pomagale ljudem v stiski. Novorojenec, ob čigar zibki so stale te bele žene, je bil v življenju zelo srečen.

Tako srečo je doživel deček, čigar očeja je vzel plaz, mati pa mu je kasneje oslepela. Dečka so rojenice že ob rojstvu namenile goram. Postal je neprekinljiv trentarski lovec. Bil je edini, ki se je lahko vzpel v kraljestvo Zlatoroga. V snežne višine, kamor si običajni ljudje niso upali. Živel je srečno s svojimi gorami in ljubečo skrbjo za bolno mater. Zanj je po gorah iskal zeli in žive vode, ki naj bi ji povrnili vid.

Tako je živel v miru, dokler ga ni zadel pogled prelepe krčmarčnice hčerke v Soči. Tja je mladi lovec nosil divjad, gamsje in peteline, deklici pa planinsko cvetje. Vroče ga je ljubila, čeprav to materi ni bilo všeč.

Skozi Trento je držala tovarniška pot, po kateri so laški trgovci tovorili blago na Nemško. Spotoma so se ustavili v krčmi.

Eden izmed njih, bogat mlad Benečan, je s sladkimi besedami in z zlatom osvojil dekletovo srce. Plačal je godcem za vino in ples ter se z njo zabaval, ko je vstopil trentarski lovec. Dekle se plesati ni maralo več z njim. Nič ji ni bilo mar za planinsko cvetje. Trgovčevu zlatu ji je zmešalo glavo.

Trentarski lovec je osupnil, se razjezil in dejal dekletu: «Vem za ključne zakladov na Bogatinu. Dobil bom zlato. Berači bodo tvoji laški kramarji v primerjavi z menoj...»

Nesrečen se je napotil v gore. Bil je globoko užaljen in razočaran. Na stazi ga je čakal Zeleni lovec. Bil je izvrženec, v njem je prevladovalo zlo. Že zdavnaj ga je soseska izgnala in zdaj je živel je zato, da bi se ji maščeval. Zavidal je trentarskemu lovci, ker je bil varovanec belih žena in ker ga je Zlatorog pušal na svoje pašnike.

Temu človeku je Trentar potožil o svoji nesreči. Zeleni lovec pa mu je začel praviti o zakladih zlata in srebra, ki jih varuje večgava kača pod zemljo v Bogatinu. Zaupno mu je razkril skrivnost, da Zlatorog ni nesmrten, kot govorijo. Lahko ga ubije krogla, ustrelena iz mirnih rok, ob sončnem vzhodu. Le sij njegovih zlatih rogljev da ubije kačo, ki straži zaklad.

Trentarski lovec, zaslepljen od nesrečne ljubezni in želje, da bi postal močnejši od svojega tekmece, je nasledel. Z zlim namenom v srcu sta se odpravila na Zlatoroga. Pričakala sta ga, ko je stopal iz svojega zavetja po ozki polici na planinski pašnik. Točno ob sončnem vzhodu, ko za nekaj trenutkov topita čuječnost in moč živali, je Trentar pokleknil in streljal na Zlatoroga. Beli gams je padel, a se je brž pobral. Nad strašnim prepodom se je umikal v svoje zavetje.

Tedaj se je lovec zavedel svojega greha, kesel se je, da je dvignil svojo pohlepno roko na sveto žival. Spomnil se je vseh dobrot rojenic. Spomnil se je matere, ki ga je svarila pred dekletom iz Soče. Če bi bil sam, bi se bil obrnil in odnehal. Zeleni lovec pa se je satansko režal. Za njim! Je ukazal. Ključki od jame v Bogatinu so najini!

Potegnil ga je za sabo na kravno sled. In glej! Med steno in ledom so po okrajku, tam, kjer se je umikal Zlatorog, naglo vzkile in zacvetle čudovite drobne rdeče rože — triglavske rože iz Zlatorogove krvi.

Nadaljevanje sledi

JUTRI BODO FRANCOZI IZBRALI PREDSEDNIKA

Ostri in polemični toni značilnost zadnjega dne volilne kampanje

Ankete zavodov za raziskovanje javnega mnenja prisojajo iste možnosti za zmago Giscardu D'Estaingu in Mitterrandu - Velik odstotek neodločenih

PARIZ, 17. — Danes popolnoma se je zaključila volilna kampanja za balotožo, na kateri bodo v nedeljo francoski volivci izbrali svojega predsednika med Mitterrandom in Giscardom D'Estaingom. Čeprav londonski «bookmakers» menijo, da ima desničarski kandidat rahlo prednost, na vprašanje, kdo bo v nedeljo izvoljen za predsednika, ni mogoče še odgovoriti.

Tudi ankete, ki so jih izvedli zavodi za raziskovanje javnega mnenja, kažejo, da imata oba kandidata iste možnosti za zmago v tekmah za Elizej. Enkete zavodov IFOP in SOFRES prisojajo enak odstotek volivcev obeh kandidatov, po anketi zavoda Publimentrie pa ima Giscard D'Estaing le dva odstotka prednosti pred levčarskim kandida-

primer Giscardova «desna roka» Michel Poniatowski zelo ostro napadel komunistično partijo in jo obtožil, da je «hlapec» Sovjetske zveze. V svojem napadu je šel tako daleč, da je izval formalni protest sovjetskega veleposlanika. Mitterrandovi sodelavci pa so neposredno obtožili Giscarda, da laže zavestno, ko obljublja, da se bo boril proti inflaciji in da ne bo zvišal davkov. Kot dokaz za svoje trditve so navajali dokument finančnega ministrstva, ki opozarja vlado, da ne bo mogla speljati vseh začetnih reform, če ne bo zvišala davkov.

Med zadnjimi odločitvami v prid enega ali drugega od tekmecev gre zabeležiti, da je bil danes ustanovljen koordinacijski odbor levega centra, ki podpira Mitterranda. Člani odbora so voditelji sredinskih strank, ki ne soglašajo s sklepom svojih vodstev, da se podpre Giscard D'Estaing.

ki se je izgubil nad kitajskim ozemljem. Oblasti v Pekingu trdijo, da gre za volhonski polet nad njihovim ozemljem, Sovjeti pa, da se je posadka izgubila.

Sovjetski tisk v svoji polemiki ocenjuje tudi nedavno kitajsko kampanjo pod geslom boja z konfucijansko miselnostjo in politiko Lin Pia. Po mnenju moskovskih komentatorjev se za tema gesla skriva težnja kitajske vodilne skupine, da bi strla vsako opozicijsko politiko starega Maočetunga. Po mnenju sovjetskih komentatorjev so Kitajci nezadovoljni s politiko pekinškega vodstva, zato pa mora slednje v krajših letnih obdobjih uprizoriti venomer nove gonje proti opoziciji, ki narašča.

PROGRAMSKI GOVOR PRED BUNDESTAGOM

Novi nemški kancler Schmidt za tesno povezavo z ZDA in NATO

Izvesti atlantizmu in ZDA je podredil tudi «Ostpolitik»
Napovedan izgon komunistov iz vseh javnih služb in šol

BONN, 17. — Od «političnega idealizma» k «strogu pragmatizmu», ki ga spremlja premik na desno v notranji politiki, v zunanji politiki pa najtesnejša naslonitev na ZDA in NATO: to je v bistvu, po mnenju večine komentatorjev, novi vladni program kanclerja Helmuta Schmidta, ki je zamenjal — po ostavki — Willyja Brandta. Schmidt je namreč poudaril, da je prvenstvena naloga njegove vlade braniti gospodarske dosežke Nemčije in da meni, da je to mogoče samo ob naslanjanju na «gospodarsko vođe ZDA». «Prepričan sem, da je dejal, da je to nujno tudi v okviru Evropske gospodarske skupnosti.» Pri tem je kritiziral «avtonomistične» težnje držav članic EGS in jih pozval k večji strnjeno-

nosti. Schmidt je glede notranje politike dejal, da bo njegova vlada skušala uresničiti reforme, a le v mejah finančnih razpoložljivosti. «Napovedal je tudi, da namerava vlada predložiti zakon, po katerem naj bi bile prepovedane javne službe «sovražnikom svobode in demokracije». Ni sicer jasno povedal, koga misli v tem zakonskem osnutku, javnosti pa je, po daljši časopisni polemiki, dovolj jasno, da gre v veliki meri za člane komunistične partije in pripadnike levčarskih izvenparlamentarnih skupin. Slednji bi, po tem zakonu, morali zapustiti vse javne službe: ministrstva, javne urade, šole, univerze, občinske, pokrajinske in državne uprave.

Po napovedi notranjega «machartizma» je Schmidt prešel tudi k zunanje-političnim vprašanjem, katerim je, resnici na ljubo, posvetil razmeroma malo besed.

Najprej je dejal, da je temelj nemške zunanje politike pomiritev v svetu in v Evropi, da je pa to možno izvesti samo s trdnimi povezavami z Združenimi državami Amerike in Atlantskim paktom. To so, je dejal, tudi temelji «Ostpolitik», glede katere pa je formalno potrdil veljavnost doslej doseženih sporazumov z Moskvjo, Varšavo, Prago in dodal: «Potrudili se bomo, čeprav je to težko, izboljšati odnose z Nemško demokratično republiko».

Glede ZDA je Helmut Schmidt poudaril, da so «ameriške čete pomembne dejavniki ravnotežja in pomiritev», zato «morajo ostati v Evropi». V isti sapi je še nadaljeval, da se bo Nemčija, v okviru svojih zavezništev, zavzemala za dober uspeh evropske konference o varnosti in pogajanju SALT o omejevanju strateške oborožitve.

Komentatorji so v veliki večini mnenja, da je Schmidt odločno obrnil stran nemške politike in se bistveno odpovedal vsem «posredniškim» težnjam Brandta v zameno za «zvestobo» Ameriki in NATO. Njegov govor, trdijo, je hud udarec avtonomističnim težnjam Evrope, ki jo pomembna Nemčija skuša ponovno vpreči v «ameriški voz».

Podoben velja tudi za gospodarske predloge, ki so tesno povezani s konceptom enotne Evrope v ameriški gospodarski sferi.

Sindikati niso doslej komentirali Schmidtovega govora. Sklenili so ubrati pot previdnosti, poudarjajo pa, da se ne odpovedujejo zahtevi po odločnih notranjih in družbenih reformah, ki naj Nemčijo vodijo po poti «družbene participacije».

Manjka, zaenkrat, tudi reakcija skrajne leve, do katere je Willy Brandt opustil križarske tone in iskal možnosti posredovanja in sporazumevanja. Schmidt je bil z levec izredno oster in vse kaže, da misli tako politiko izpeljati tudi v notranjosti SPD, kjer je levica imela v Brandtovih časih trdne pozicije.

Drevi polfinale «Rischiattutto»

BOLJ JE ZAUPAL ČAROVNICE KOT PA ZDRAVNIKOM

Neki 24-letni delavec iz Luga pri Raveni je nasledel spretni čarovnici, ki ga je preprčila, da njegova žena ne bo leha na jetrnih kot so trdili zdravniki, pač pa so jo urekli.

Kako jo ozdraviti? Stvar je bila dokaj preprosta. Delavec je izročil ženski vse dragocenejši boljše polovice in pol milijona lir kot honorar. Čarovnica je namreč ugotovila, da le s primernimi protitokovi na zlatega nakitu prežene zle duhove, ki so obsedli delavčovo zakonsko družino.

Če je čarovnica res izpolnila svojo obljubo ali ne, ni znano, dejstvo pa je, da jo je pobrisala s honorarjem in z zlatino.

ČUSTEV NE MOREMO VNOVČITI

Prvič v britanski zgodovini so angleške bolničarke stopile v boj za svoje sindikalne pravice, boji, ki je pravzaprav revolucija, zaradi katere se ustanovilec bolnišarske službe Florence Nightgale obrača v grobu, da si je kar vrtil v glavi.

Bolničarke si niso enotne, če naj svoj boj zaostrijo do splošne stavke, ali pa naj se omejijo na manj radikalne načine boja, vsekakor pa zahtevajo znatne poviške plač, saj so najbolj zaposeljena kategorija specializiranih delavcev. Res je priznavajo — da tradicionalni lik mlade, prikupne in postrtovane bolničarke vzbuja simpatijo pri ljudeh in pacien-
tih, res pa je tudi, da čustev, naj bodo še tako vzvišena, ne moremo vnovčiti, pa tudi v lonec jih ne moremo spraviti. Bolničarka zasluži le 24 funtov sterlingov (36 tisoč lir) na teden, kar bi ji ne bilo dovolj niti za preživetje, če ne bi imela kosila v bolnišnični zastoji.

tom (51 odst. proti 49). Do nasprotnih zaključkov pa naj bi prišli izvedenci notranjega ministrstva, po anketi katerih naj bi 50,7 odst. volivcev glasovalo za Mitterranda, 49,3 odst. pa za finančnega ministra. Vest o rezultatu ankete ni uradna, ker so ankete notranjega ministrstva tajne, spričo polemik, ki so jih sprožile v prvem krogu volilne kampanje za predsedniške volitve. Značilno pa je, da je rezultat ankete objavil le gospodarski list «Les Echos», ki trdi, da so mu vest posredovali verodostojni krogi.

Kot opozarjajo tudi zavodi za raziskovanje javnega mnenja velik odstotek neodločenih (rezultati anket se namreč nanašajo le na izjave tistih, ki so dejali, da bodo glasovali za enega ali za drugega kandidata) onemogočajo vsakršno točnejše predvidevanje. Z intenzivno volilno kampanjo sta tako Mitterrand kot Giscard D'Estaing pritegnila na svojo stran dober del neodločenih. V začetku tedna naj bi jih bilo kar 16 odstotkov, danes pa jih je komaj 10 odst. Zanimivi so tudi premiki med volivci, ki jih je zabeležil zavod Publimentrie. Po anketi slednjega naj bi se za finančnega ministra odločilo 76 odst. tistih, ki so v prvem krogu glasovali za Chabana - Delmasa. Mitterranda pa naj bi podprlo 14 odst. teh volivcev. Finančnemu ministru naj bi bilo naklonjenih tudi 70 odst. tistih, ki so v prvem krogu glasovali za kvalunkvista Royera. Mitterranda pa naj bi bilo naklonjenih 30 odst. teh volivcev.

Danes zvečer sta kandidata, ki ju je dolga volilna kampanja tudi fizično izčrpala, še enkrat z malega ekrana pozvala Francoze, naj jima zaupajo. Značilno je tudi, da se je volilna kampanja v zadnjih dneh močno zaostila in da si nasprotujoča tabora nista prihranila obtožb in psov. Mitterrand in Giscard D'Estaing se sicer nista neposredno napadala, saj to ne bi bilo v skladu z dostojanstvom bodočega predsednika, zato pa so bili tem ostrišnji njuni volilni štabi. Tako je na

Aretiranih pet kurirjev mreže za tihotapljenje mamil iz Peruja v Italijo

NEAPELJ, 16. — Karabinjerskemu oddelku za boj proti razpečevalcem mamil in ameriškemu «Narcotic bureau» je uspelo, da so odkrili skupino Neapeljčanov, ki je na debelo prevažala kokain iz Peruja v Italijo. Tu pri nas so mamila razpečevali v «vmesnih postajah» in sicer Milanu, Firencam in Neaplju.

SZ polemika v zvezi z izgubljenim helikopterjem na ozemlju LR Kitajske

MOSKVA, 17. — Polemika med SZ in Kitajsko se nadaljuje. Sovjeti jo namreč zaostrojuje po neuspehih poskusih, da bi od Kitajcev dosegli vrnitev posadke helikopterja,

SREDNJI VEK V KALABRIJI

DVAJSET LET SO KMETJE PLAČEVALI «DAJATEV»

Tolpa izsiljevalcev je vnovčevala «davek» na protekcijo
Kdor ni plačal, so mu zažgali senik, kaščo ali porezali trte - Peterica zločincev aretirana

LAMEZIA TERME (Catanzaro), 17. — Po večletni preiskavi sta namestnik državnega pravdnika dr. Smirne in policijski komisar dr. Suraci prišla na sled (in do dokazov), da je peterica zločinskih «mogotcev» ustrahovala kmete na tem področju Kalabrije in si izposlovala, v zameno za ne posvem dolocene «protekcije» letno dajatev.

Na osnovi zbranih dokazov so aretirali tri brate Muraca in njuna dva pomagata. Ti so se enkrat na leto, na vnaprej določen dan, zbrali na glavnem trgu v Lamezii. Sedli so h kavarniški mizi pod oboki in tu sprejemali, vprico javnosti, dajatev posameznih kmetov. Višino «davek» so izsiljevalci določali na osnovi površine obdelane zemlje vsakega kmeta, iz leta v leto pa se je višala, ker so člani peterice skrbno sledili nihanju vrednosti italijanske lire.

Če kdo od nesrečnih kmetov ni plačal predvidene dajatve mu je gotovo v poletni noči zagorel senik ali žitna kašča, porezali so mu trte v vinogradu ali posekali oljne sadike.

Prav zaradi tega so kmetje, zaradi ljubege miru, očitno pa tudi iz atavičnega nezaupanja v državno oblast in pravico, plačevali letno dajatev že od 1954. leta, se pravi celih dvajset let! Šele zadnja leta so preiskovalci začeli sumiti, da so poletni požari senikov in kašč nekaj načrtnega in del širšega zločinskega dela tolpe izsiljevalcev.

Peterica izsiljevalcev je sedaj za zapahi, kar pa še ne pomeni, da se je v tej kalabrijski kmečki pokrajini razblinilo srednjeveško vzdušje. Lahko se namreč pojavi nova skupina izsiljevalcev in stvar bi se v tem primeru začela znova.

Ropar Rossi zahteva osvoboditev «osmerice» in prosto pot na Kubo

GENOVA, 17. — Mario Rossi, voditelj roparske tolpe «22. oktobra», ki je organizirala rop v zavodu za ljudska stanovanja IACP, morilec čuvaja te ustanove, socialista Alessandra Florisa, se je po večkratnih pozivih samozavanih «rdcih brigad» kaj kmalu prelevil v «revolucionarja» in po svojem odvnetiku zahteval, naj genovski sodniki od-

redijo njegovo izpustitev, oziroma osvoboditev vse osmerice roparjev. Vse naj bi prepeljali najprej v Genovo, od tod pa z letalom naravnost na Kubo.

Med genovskimi sodniki je po tem predlogu zavladal nemir. Zbrali so se v sodni palači, vendar niso dali nobene izjave. Pač pa je izpogovorila Sossijeva žena Grazia, ki meni, da pomeni to «poleno pod noge» vsem poskusom posredovanja za osvoboditev njegovega moža, saj je notranji minister Taviani v ime lu vladno jasno povedal, da ne namerava barantati svobode osmerice roparjev za dr. Sossija.

Ko so ga iz milanskega državnega pravdnistva odpeljali v zapor v Lodi, se znani mafijec Luciano Ligio ni skril pred fotografi. Nasprotno: nastavlja se je fotografskim objektivom s poročljivim nasmehom, češ, saj ni italijanska pravica ne more do živega

IZREDNI VARNOSTNI UKREPI V LODIJU

Dan in noč se menjujejo stražniki pred samico zaprtega mafijca Liggia

Milanski sodniki ga ne nameravajo izročiti v Palermo - Lucia Paranzani trdi, da ni vedela, s kom je živel in imela otroka

MILAN, 17. — Mafijški poglavar Luciano Ligio je prebil prvo noč v ječi, v zaporih v Lodiju pri lombardski prestolnici, pod izredno stražo, saj je njegova prisotnost v jetnišnici mobilizirala najmanj sto ljudi. Skupina finančnih stražnikov (teh je 12) se stalno menjuje pri okencu samice. Nič se mu ne sme približati, finančni stražniki ne spuščajo k zaporniku niti jetniških paznikov, hrano in pijačo pa skrbno analizirajo. Očitno je, da se sodni preiskovalci zavedajo, koga imajo v rokah in da je v Italiji verjetno velika skupina ljudi, ki bi najraje videla, da bi Ligio za vedno zaprl svoja usta in ohranil v grobu vse, kar ve in če-

sar sodniki ne smejo izvedeti.

Ligio je v pritlični celici prve večje zapore, onemogočen mu je stik s komerkoli, pri vratih jetnišnice in okoli nje pa straži večja skupina karabinjerjev. Slednji so organizirali ob važnih dohodih in Milan posebne cestne bloke, kjer nadzorujejo, kdo prihaja v mesto in kdo ga zapuša. Štiri policijske obhodnice so stalno «stavljene na ceste», ki vodijo k zaporu, dve pa počasi krožita okoli ječ. V takem, skorajda obsednem stanju, se milanski sodniki pripravljajo na soočenje z visokim predstavnikom mafije, ki se je zdajna leta posvetila, med drugim, tudi ugrabitvam «na industrijski podlagi».

«S takim človekom varnostni ukrepi nikoli ne zadostujejo», je dejal javni tožilec dr. Caizzi, ki preiskuje zadevo ugrabitev indurijeve Rossija in Torriellija. Odločno je tudi odklonil sugestijo, naj bi ga poslali na Sicilijo, v Palermo, kjer mu ravnokar sodijo z drugimi 63 mafijci. «Zaenkrat bo ostal nam na razpolago, ker nismo zbrali dovolj elementov za našo preiskavo. Če bi se nam izgubil, bi se dokazno gradivo razpršilo in skalo. Ligio hočemo spraviti pred poroto z dokazi, ne pa z obtožnico, ki bi temeljila na pesku.»

Razumljivo je, da niso milanski sodniki prav nič navdušeni ob perspektivi, da bi utegnili Ligio romati, pa čeprav ukenjen, na Sicilijo, kjer ima še veliko prijateljev in sodelavcev. Do kod seže mafija pa nihče ne ve, milanski sodniki pa lahko samo sumijo.

Sodniki so Ligio zaslili zvečer, zaenkrat pa ni še znano, kaj je povedal in če je sploh govoril pred sodniki. Slednji so zaslili tudi «gorili» mafijskega «botra», strica in nečaka Pullarà. Oba sta izjavila, da nista vedela, da je Antonio Ferruggia v resnici Ligio. Tako trdi, resnici na ljubo, tudi Lucia Paranzani, 40-letna ženska, ki je z njim živel in imela z njim otroka. Vse kaže, da sodniki ženski verjamejo, sam Ligio pa ji je, ko so ga odpel-

ljali z doma, skrušeno zaupal: «Ni sem to, kar si ti mislila.» Morda je mislil resno, ni pa izključeno, da je s tem ženski svetoval obrambno linijo.

Kako so preiskovalci prišli do Ferruggie — Ligia? Zaradi napake njegovih osebnih straž, sorodnikov Pullarà. V enem izmed stanovanj, kjer je policija domnevala, da so ugrabitelji skrili industrija Torriellija, so namreč našli med odpadki steklenico vina iz zaloge Giuseppe Pullarà, ki je upravljal neko «enoteko» v Milanu. Tako so preiskovalci stopili na sled, ki jih je pripeljala do presenetljivega odkritja.

POMEMBEN KORAK NAPREJ PRI REŠEVANJU VPRAŠANJA PORTUGALSKIH KOLONIJ

Konec maja v Londonu začetek pogajanj za vzpostavitev premirja v Gvineji Bissau

Zadevni sporazum sta dosegla portugalski zunanji minister Soares in predsednik PAIGC Pereira

DAKAR, 17. — Danes sta se v senegalski prestolnici sestala zunanji minister Portugalske Mario Soares in generalni tajnik afriške stranke za neodvisnost Gvineje Bissau in Capvertske otokov Aristides Pereira. Po zaključku pogovora je radijska postaja gvinejske osvobodilne fronte sporočila, da bo vedno 25. maja začeli v Londonu pogovore med državama za vzpostavitev premirja.

V intervjuju s senegalskim listom «Le soleil» je Soares poudaril, da je portugalska vlada pripravljena spoštovati načelo samoodločbe in lojalno sprejeti vse posledice, ki jih tako načelo terja. Portugalski zunanji minister je tudi poudaril, da je bil pogovor s Pereira, kate-

remu je prisostvoval tudi senegalski premier Abdou Diouf, korak naprej na poti mirolnega reševanja gvinejskega vprašanja. V tej zvezi je Soares poudaril, da je najnujneje ustaviti orožen spopad in je zato treba doseči sporazum o praktičnem uresničevanju načela samoodločbe. Soares je še poudaril, da je pripravljen začeti podobne pogovore tudi s predstavniki osvobodilnih gibanj Angole in Mozambika in prihl, da si Lizbona želi v čimkrajšem času vzpostaviti diplomatske odnose s Senegalom, ki so jih prekinili pred dvajsetimi leti.

Tudi Pereira, ki je davi odpotval iz Dakara v Konakry je mnenja, da je bil sestanek s portugalskim zunanjim ministrom prvi korak na poti mirolnega reševanja gvinejskega vprašanja. V tej zvezi je poudaril, da ima nova portugalska vlada priložnost, da pride v zgodovino kot pobudnica dekolonizacije. Le s tako politiko — je poudaril gvinejski voditelj — bo Lizbona postavila temelje za uspešno sodelovanje med Portugalsko in afriškimi narodi, ki jih je ta država podjarmila.

V tanzanijski prestolnici Dar Es Saalam pa so se danes začeli pogovori med voditelji mozambiške osvobodilne fronte Frelimo in odposlaniki novih mozambiških oblasti, bivšimi policijskimi jetniki. Delegacija slednjih, v kateri je tudi Jose Machel brat predsednika Frelima Samore Machela, se je prejšnji teden sestala v Lourenco Marquesu z generalom Costo Gomesom, drugim najvišjim voditeljem portugalske vojske Junte.

General je naprosil politične jetnike, naj prevzamejo vlogo posrednika v pogovorih na daljavo med novo vlado in voditelji Frelima za vzpostavitev odnosov, ki bi privedli do rešitve vprašanja portugalskih kolonij. V tej zvezi je Costa Gomes podnil voditeljem Frelima, naj premešijo svoj štab v mozambiško prestolnico, naj se konstituirajo kot politična stranka in naj v tem svojstvu aktivno posežejo v mozambiško politično življenje.

Čeprav voditelji Frelima ne zanjajo, da je stališče novih portugalskih oblasti precejšen napredek v primerjavi z represivno politiko Caezanovega režima, pa menijo, da ni še čas za neposredna pogajanja. Tako je danes izjavil v Lusaki vpliven voditelj mozambiškega osvobodilnega gibanja. Značilno je, da je gibanje podalo to izjavo v trenutku ko je iz

Lusake odpotoval predsednik Frelima Samora Machel, ki se je včeraj sestel z zambijskim predsednikom Kaundo. Machel se je danes vrnil v Dar Es Saalam, kjer ima svoj lokalni štab in kjer se bo sestel s tanzanijskim predsednikom Niererejem. Značilno je, da se je Machel odločil za obisk v Lusaki isti dan, ko je iz Mozambika dopotovala v Dar Es Saalam skupina bivših političnih jetnikov, da začne pogovore z voditelji Frelima o možnosti vzpostavitve premirja v Mozambiku.

Tudi generalni tajnik OZN Kurt Waldheim je pozval novo portugalsko vlado naj začne pogajanja z osvobodilnimi gibanji portugalskih kolonij. V izjavi, ki jo je izročil tisku in portugalski delegaciji v OZN se je Waldheim ponudil za posrednika med Lizbono in osvobodilnimi gibanji, da bi olajšal navezavo stikov.

Začasni portugalski predsednik general Spinala je včeraj v svojem govoru novoustanovi portugalski vladi ponovno izprical voljo Portugalske, da enkrat za vselej reši vprašanje kolonij. V tej zvezi je general poudaril, da bo Lizbona strogo spoštovala pravico odločati o svoji prihodnosti v popolni svobodi, brez pritiskov s kakršnih koli strani. Poučaril je tudi, da narodi portugalskih kolonij ne bodo izbirali samo med dvema alternativama (neodvisnosti ali vstop v luzitansko federacijo, pač pa celo vrsto vmesnih možnosti. Tudi predsednik nove portugalske vlade Palma Carlos je v svojem odgovoru poudaril, da je vprašanje kolonij problem, ki ga mora vlada rešiti čimprej v skladu z načeli demokracije.

V Islandiji obnavljajo stare verske običaje

REYKJAVIK, 17. — Islandija je leta 1000 sprejela krščanstvo in s tem opustila stare severnjake verske obrede, čaščenje bogov Thora in Odina in drugih si prirode.

Skoraj tisočletje po tem se je v Islandiji zbrala skupina ljudi, ki si je zastavila nalogo, da vrne Islandce k stari običajem in veri. Res je sicer, trdi «svečenik», 47-letni kmet Sveinbjorn Beinteinsson, da so v preteklosti nordijski narodi žrtvovali svojim bogovom živlino in zrnje, obenem pa uresničevali osnovno načelo nordijske vere bogov Thora in Odina: «Živi v veselju do trenutku ko je iz

MILAN, 17. — V milanskem «Teatro dell'arte» so v teku priprave za polfinalno oddajo popularne televizijske oddaje «Rischiattutto», vzdušje je precej drugačno kot pred dvema letoma, ko so se za finalno tekmovalje pripravljali Inardi, Latini, Fabbricatore, Longarjiva. Prvaki, ki se bodo tokrat pomerili med seboj, niso manj sposobni od tistih, ki so tekmovali pred dvema letoma, saj so kar dve leti zaporedoma priklenili pred malim ekran nad dvajset milijonov gledalcev, a tokrat bo popularne Bongioriove oddaje konec enkrat za vselej. Z razliko od zadnjic bodo tokrat prvaki obračunali med seboj kar v dveh oddajah: od devetih, kolikor se jih je uvrstilo v finale, bo jutri izločenih šest, ostali trije pa se bodo pomerili za končni naslov «superprvaka».

Da bi igra bila bolj zanimiva, so tokrat nekoliko prenovili mehanizem tekmovalja. Število kolon na panoju so skrčili na tri, opravili so začetna vprašanja, v vsaki koloni pa bo le eno tveganje in ena predaja igre. Spričo novega pravilnika so prvaki zaskrbljeni, ker menijo, da ne bodo mogli pokazati vsega kar znajo in da bo o zmaji odločala v največji meri sreča.

Finaliste so razdelili v tri skupine po tri in zmagovalcev vsake skupine se bo uvrstilo v finale. Znamanje med televizijskimi naročniki je precejšnje in računajo, da bo oddajo gledalo vsaj 20 milijonov ljudi. Ljubitelji kvizov bodo po dveh tednih «posta» prišli jutri na svoj račun, saj bo praktično ves večerni program na prvem kanalu posvečen trobojem pravkov.

Tekmovalci, ki se potegujejo za naslov «superprvaka» popularne oddaje, niso zadovoljni s pravilnikom, ki so ga odgovorni RAI izdelali za finalna tekmovalja. Vseh devet trdi, da bo oddaja tako privlačnejša in bolj napeta, dodaja pa, da bo končni zmagovalcev tisti, ki bo imel največ sreče, ne pa tisti, ki bo najbolje pripravljen. «Če ga po-omiš v začetku — poudarjajo — ni-maš dovolj časa, da se popraviš.» Po mnenju vseh je glavni favorit Migliarijeva, ki je že profesionalca, saj kot kuharica in gostinska delavka skoraj ne more zgrešiti odgovora na podvojilo vprašanje.

Jutrišnji oddaji bo prisostvoval kot gost vratar enajsterice Lazio. Bongiorno je sicer najprej povabil srednjega napadalca Chignolio, ki pa je vabilo odklonil zaradi drugih obveznosti. Oddajo bo kot vedno vodil Mike Bongiorno s pomočjo prikupne Sabine Cluffini. Le-ta je bila v zadnjem tednu v središču polemik, zaradi izjav, ki jih je dala uredniku mesečnika «Playboy», še bolj pa zaradi njenih slik, ki jih je revija objavila. Sabina je sicer demantirala izjave in poudarila, da so ju prevarali. «Nikoli nisem dovolila objave tistih slik», je pojamrila. «Prevarali so me, ker zaupam vsem.» A kdo bi ji zameril, zaradi nekoliko drznih poz, saj je brez obleke (kot dokazuje gornja slika) prav tako ljubka kot med televizijskimi nastopi.